

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/750>

Materiál v pripomienkovom konaní do 21.12.2021

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom hospodárstva SR na základe Bod B.7 uznesenia vlády SR č. 137/2019 a Plán legislatívnych úloh vlády SR na mesiace jún až december 2021

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu zákona je transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018) v platnom znení. V súvislosti s transpozíciou uvedenej smernice sa pre palivá z biomasy používané v odvetví výroby elektriny a vykurovania ustanovujú kritériá udržateľnosti a požadované úspory emisií skleníkových plynov na účel zabezpečenia vysokých úspor týchto emisií v porovnaní s alternatívami využívajúcimi fosílna palivá. Transpozíciou sa zvyšuje minimálny prah úspor emisií skleníkových plynov pre biopalivá, biokvapaliny a bioplyn v doprave vyrábané v nových zariadeniach, a to s cieľom zlepšiť ich celkovú bilanciu pokiaľ ide o skleníkové plyny. Ustanovuje sa nový právny rámec vydávania záruk pôvodu pre plyn z obnoviteľných zdrojov. Tým sa vytvorí jednotný prostriedok preukázania pôvodu plynu z obnoviteľných zdrojov koncovým odberateľom, čím sa uľahčí cezhraničný obchod s takýmto plynom. Súčasne sa umožní vydávanie záruky pôvodu aj pre iný plyn ako biometán. Doterajšie základné princípy poskytovania podpory budú platiť po transpozícii smernice aj naďalej. Zmeny však napomôžu napĺňaniu záväzku Slovenskej republiky pri plnení európskych cieľov v oblasti výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a dosahovania uhlíkovej neutrality.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.07.2022

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu zákona je transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018) v platnom znení. **RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.**

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. I. – úprava terminológie

V celom texte zákona č. 309/2009 Z.z. navrhujeme nahradiť samostatný pojem "plyn" vo všetkých tvaroch slovami "zemný plyn".

Odôvodnenie:

Vzhľadom na rôznu charakteristiku pôvodu „plynu“ (zemný, obnoviteľný, bioplyn) je potrebná bližšia špecifikácia terminológie.

2. Zásadná pripomienka k čl. I. – úprava terminológie

V celom texte zákona č. 309/2009 Z.z. navrhujeme pojem „biometán“ vo všetkých tvaroch nahradiť pojmom „obnoviteľný plyn“. Nakoľko sa pojem „biometán“ používa aj v inej legislatíve na jeho podporu, definíciu biometánu v zmysle § 2 ods. 1 písm. f) navrhujeme ponechať.

Odôvodnenie

Republiková únia zamestnávateľov je členom:

V prípade uplatnenia znenia návrhu zákona by nebolo možné uviesť do plynárenskej infraštruktúry niektoré druhy plynov (napríklad vodík), aj pokiaľ by táto možnosť bola upravená v prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa distribučnej siete.

Máme za to, že pre zjednodušenie procesu vtláčania plyných látok do plynárenskej infraštruktúry by mali byť podmienky upravené v prevádzkovom poriadku distribučnej siete.

Obdobný princíp navrhujeme aplikovať aj na vydávanie záruk pôvodu a potvrdení o pôvode, ktoré by mali byť vydávané pre obnoviteľný plyn, ktorý bude následne bližšie špecifikovaný v jednotlivých zárukách pôvodu, resp. v potvrdeniach o udržateľnosti.

3. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V čl. I v § 1 písm. a) sa dopĺňa štvrtým bodom, ktorý znie:

„4. tepla kombinovanou výrobou,“.

Odôvodnenie:

V súvislosti s navrhovaným zavedením transformačnej podpory výroby tepla kombinovanou výrobou (navrhovaný § 3e) sa rozširuje predmet zákona o nevyhnutné ustanovenia.

4. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V čl. I v § 1 písm. b) sa dopĺňa šiestym bodom, ktorý znie:

„6. tepla kombinovanou výrobou,“.

Odôvodnenie:

V súvislosti s navrhovaným zavedením transformačnej podpory výroby tepla kombinovanou výrobou (navrhovaný § 3e) sa rozširuje predmet zákona o nevyhnutné ustanovenia.

5. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V čl. I v § 2 ods. 3 písm. d) sa na konci čiarka nahrádza bodkočiarkou a dopĺňajú sa slová „pri zariadení výrobcu elektriny využívajúceho súčasne zariadenie na uskladňovanie elektriny v odovzdávacom mieste zariadenia výrobcu elektriny je celkovým inštalovaným výkonom celkový inštalovaný elektrický výkon zariadenia výrobcu elektriny, ak inštalovaný elektrický výkon zariadenia na uskladňovanie elektriny je nižší ako inštalovaný elektrický výkon zariadenia výrobcu elektriny,“.

Odôvodnenie:

Za účelom vytvorenia právneho rámca pre inštaláciu batériových systémov v odovzdávacích miestach podporovaných zariadení výrobcov elektriny, ktorý vylúči pochybnosti týkajúce sa inštalovaného výkonu takýchto spojených zariadení sa navrhuje definovať celkový inštalovaný výkon takýchto zariadení.

6. Zásadná pripomienka k čl. I., - vloženie nového novelizačného bodu

V § 2 odsek 1 sa dopĺňa písmenom n), ktoré znie:

„n) distribučnou sieťou sa pre účely tohto zákona rozumie aj lokálna distribučná sieť na časti vymedzeného územia podľa osobitného predpisu 2a)“

Poznámka pod čiarou k odkazu 2a znie: § 2 písm. c) bod 5. zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Odôvodnenie:

Máme za to, že pre presnejšie definovanie práv a povinností prevádzkovateľov lokálnych distribučných sietí by mala byť upresnená definícia distribučnej siete. Z aktuálne účinného znenia zákona nie je jasné, či do definície distribučnej siete spadá aj lokálna distribučná sieť.

7. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme vypustiť celé znenie § 2 ods. 3 písm. j) zákona č. 309/2009 Z.z.. Doterajšie písmená k) až o) sa označujú ako písmená j) až n).

Odôvodnenie:

V prípade nahradenia pojmu biometán pojmom obnoviteľný plyn je čas uvedenia zariadenia na výrobu obnoviteľného plynu do prevádzky upravený v § 2 ods. 6 písm. n).

8. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 9

Slová: „fosílné palivo vyrobené z odpadu“ navrhujeme nahradiť nasledovnými slovami: „recyklované uhlíkové palivo“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme zosúladiť názvoslovie v súlade so Smernicou EPaR (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (ďalej len „Smernica 2018/2001“), v ktorej je zavedený pojem „Recycled carbon fuel“. V názve, ktorý je použitý chýba slovo „recyklovaný“, ktoré má zásadný význam. Pri transpozícii Smernice 2018/2001 v iných krajinách je tento princíp dodržaný, napr. v českej právnej úprave je uvedené: „recyklované palivo s obsahom uhlíku“.

9. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 9

Slová: „fosílnym palivom vyrobeným z odpadu“ navrhujeme nahradiť nasledovnými slovami: „recyklovaným uhlíkovým palivom“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme zosúladiť názvoslovie v súlade so Smernicou 2018/2001, v ktorej je zavedený pojem „Recycled carbon fuel“.

10. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 9

Za písm. f) navrhujeme vložiť nové písmená g) a h) v znení:

„g) bioetanolom etanol vyrobený z biomasy

h) biodieslom ester vyrobený z rastlinného oleja alebo živočíšneho tuku3ad)“

Poznámka pod čiarou k odkazu 3ad znie: STN EN Kvapalné ropné výrobky. Metylestery mastných kyselín (FAME) pre vznietové motory a na vykurovanie. Požiadavky a skúšobné metódy (656531).

Odôvodnenie:

Navrhujeme doplniť definície bioetanolu a biodieslu z aktuálne účinného znenia zákona.

11. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 9

Podľa bodu 7. v § 2 ods. 4 sa pohonnou látkou rozumie kvapalné palivo a plynné palivo z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu (ďalej len „RFNBO“) a podľa bodu 8. sa pohonnou látkou rozumie aj vodík. V zmysle pripravovanej EU legislatívy sa však za RFNBO bude považovať obnoviteľný „zelený“ vodík. Vzhľadom na uvedené, a z dôvodu zamedzenia nejednotného postupu pri aplikácii predmetného zákona v praxi, žiadame upresniť, či už v texte návrhu zákona alebo v dôvodovej správe, ktoré konkrétne palivá sa budú rozumieť ako palivá uvedené v bode 7, t. j. RFNBO.

12. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V § 3 ods. 1 v písm. a) navrhujeme doplniť nový bod s nasledovným znením:

„4. prístupom zariadenia s inštalovaným výkonom nad 10 MW do prenosovej sústavy“.

Odôvodnenie:

V záujme rozvoja výroby elektriny z OZE navrhujeme umožniť zdrojom OZE nad určitú inštalovanú kapacitu pripojenie priamo do prenosovej sústavy. Takáto úprava umožní efektívne využiť dostupné kapacity sústavy aj nad rámec kapacity v rámci distribučných sústav.

13. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 13

Na konci navrhujeme bodku nahradiť čiarkou a doplniť slovami: „alebo kedy bola úspešne vykonaná funkčná skúška pripojenia zariadenia na výrobu obnoviteľného plynu do distribučnej siete (ďalej len „funkčná skúška zariadenia na výrobu obnoviteľného plynu“) podľa toho, ktorý dátum nastane skôr.“.

Odôvodnenie:

Na základe technologického postupu pri uvádzaní zariadenia na výrobu bioplynu do prevádzky je potrebná jeho prevádzka aj pred povolením trvalého užívania zariadenia.

V prípade, ak by bol braný do úvahy neskorší dátum medzi povolením trvalého užívania a vykonaním funkčnej skúšky zariadenia na výrobu obnoviteľného plynu, malo by to za následok zamedzenie vydávania záruk pôvodu obnoviteľného plynu, pričom obnoviteľný plyn už v okamihu úspešnej skúšky spĺňa všetky parametre potrebné na vydanie záruky pôvodu.

Skúšobná prevádzka môže trvať aj rok a preto je nevyhnutné nastaviť podmienky tak, že aj počas tohto času je možné vydávať záruku pôvodu.

Máme za to, že protokolárne absolvovanie funkčných skúšok dodá prevádzkovateľ distribučnej siete

14. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 14

V § 3 navrhujeme upraviť ods. 2 nasledovne:

„(2) Podpora podľa odseku 1 písm. a) prvého, druhého a tretieho bodu sa vzťahuje na zariadenie výrobcu elektriny bez ohľadu na jeho výkon.“.

Odôvodnenie:

Obmedzenie podpory na základe výkonu ide nad rámec smernice a nie je v súlade so zámerom zvyšovania výroby obnoviteľných zdrojov energie.

15. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V čl. I § 3 sa dopĺňa odsekom 17, ktorý znie:

„(17) Na účel vyhodnotenia celkovej účinnosti kombinovanej výroby sa nezapočítava prevádzka zariadenia na kombinovanú výrobu, počas ktorej sa zabezpečujú podporné služby pre prevádzkovateľa sústavy.“.

Odôvodnenie:

S cieľom zvýšiť motiváciu výrobcov elektriny s právom na podporu prevádzkujúcich zariadenia na kombinovanú výrobu participovať na poskytovaní podporných služieb navrhujeme zmeniť systematiku zaradenia tohto zákonného ustanovenia z § 3c do § 3. Uvedené umožní aplikáciu tohto princípu na všetkých výrobcov elektriny kombinovanou výrobou a nielen na výrobcov, ktorých zariadenia prešli rekonštrukciou alebo modernizáciou v zmysle § 3c.

16. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V čl. I § 3b sa dopĺňa odsekom 9, ktorý znie:

„(9) Porušením povinností podľa tohto zákona nie je, ak výrobca elektriny s právom na podporu prevádzkuje v odovzdávacom mieste zariadenia výrobcu elektriny zariadenie na uskladňovanie elektriny.“.

Odôvodnenie:

Za účelom vytvorenia právneho rámca pre inštaláciu batériových systémov v odovzdávacích miestach podporovaných zariadení výrobcov elektriny navrhujeme, aby sa v zákone explicitne ustanovilo, že prevádzkovanie batériových systémov v odovzdávacom mieste zariadenia výrobcu elektriny nie je porušením zákona.

17. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 16

V § 3a ods. 1 navrhujeme vypustiť písm. c) a súčasne nahradiť pojem „potvrdenie o množstve biometánu“ pojmom „záruka pôvodu pre obnoviteľný plyn“ v celom texte návrhu.

Odôvodnenie:

Potvrdenia o množstve biometánu by mali byť nahradené zárukami pôvodu pre obnoviteľný plyn. Existencia obidvoch dokladov zbytočne zvyšuje administratívnu náročnosť systému a tým pádom aj náklady s ním spojené.

18. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 16

V § 3a ods. 1 navrhujeme vložiť nové písmeno s nasledovným znením:

„neuplatnením tarify za prevádzkovanie systému, poplatkov za prístup do prenosovej sústavy a rezervovanú kapacitu pre elektrolýzne zariadenie určené na výrobu vodíka“.

Odôvodnenie:

V navrhovanom znení zákona absentuje právna úprava pre výrobu vodíka. Zariadenia určené na konverziu energie, v tomto prípade elektrolýzer určený na výrobu vodíka, by vo všeobecnosti mali byť oslobodené od týchto poplatkov.

19. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 16

V § 3a ods. 2 a 5 navrhujeme nahradiť slovo „biometán“ slovom „obnoviteľný plyn“ v príslušných tvaroch. Alternatívne navrhujeme doplniť slovné spojenie „a bioplyn“ v príslušných tvaroch.

Odôvodnenie:

Zariadenia na kombinovanú výrobu tepla a elektriny môžu okrem biometánu spaľovať aj bioplyn, na ktorý je tiež možné získať podporu formou doplatku. V budúcnosti sa predpokladá rozšírenie zastúpenia alternatívnych plynov a je možné predpokladať aj rozšírenie systému podpory na tieto plyny, preto je vhodné použiť všeobecnejší výraz, ktorý pokrýva viacero druhov plynov súčasne.

20. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 18

V čl. I v § 3c ods. 5 písm. a) sa vypúšťajú slová „;“ na účel vyhodnotenia celkovej účinnosti kombinovanej výroby sa nezapočítava obdobie kalendárneho roka, počas ktorého sa zariadením na kombinovanú výrobu zabezpečujú podporné služby pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy“.

Odôvodnenie k bodu 6:

V spojení s pripomienkou č. 4 (§ 3 ods. 17) sa vypúšťajú ustanovenia uvedené v § 3c, a to z dôvodu, aby sa princíp tam uvedený aplikoval nielen na zariadenia rekonštruované alebo modernizované podľa § 3c, ale na všetky podporované zariadenia na kombinovanú výrobu.

21. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V čl. I sa za § 3d vkladá nový § 3e, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 3e

Transformačná podpora výroby tepla kombinovanou výrobou

- (1) Podpora kombinovanej výroby tepla na dodávku tepla centralizovaným zásobovaním teplom sa vzťahuje na teplo:
 - a) vyrobené v zariadení na kombinovanú výrobu s celkovým inštalovaným výkonom nad 20 MW vrátane,
 - b) z ktorého sa využije najmenej 60 % vyrobeného tepla na dodávku tepla centralizovaným zásobovaním teplom na území Slovenskej republiky a
 - c) na ktorého výrobu boli výrobcom tepla nakúpené a odovzdané emisné kvóty podľa osobitného právneho predpisu.9h)
- (2) Právo na podporu podľa odseku 1 sa vzťahuje na držiteľa povolenia na výrobu tepla, ktorý vyrába teplo podľa odseku 1.
- (3) Držiteľ povolenia na výrobu tepla, ktorý si uplatňuje podľa odseku 1, je povinný zaregistrovať túto podporu v systéme organizátora krátkodobého trhu s elektrinou. Postup pri registrácii určí prevádzkový poriadok organizátora krátkodobého trhu s elektrinou.
- (4) Podporovaný výrobca tepla je povinný odovzdať elektronickou formou organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou úplné a pravdivé údaje týkajúce sa svojej identifikácie a identifikácie svojho zariadenia na kombinovanú výrobu a údaje na vyúčtovanie príplatku k výrobe tepla podľa odseku 9 a na vyžiadanie organizátora krátkodobého trhu s elektrinou poskytnúť ďalšie doplňujúce údaje; spôsob odovzdania údajov, rozsah údajov a termín odovzdania a evidencie údajov určí prevádzkový poriadok organizátora krátkodobého trhu s elektrinou.
- (5) Podpora výroby tepla sa zabezpečuje formou príplatku k výrobe tepla.
- (6) Príplatek k výrobe tepla je určený v eurách a zúčtovacím obdobím na úhradu príplatku k výrobe tepla je kalendárny rok.
- (7) Výška príplatku k výrobe tepla je stanovená ako súčin rozdielu priemernej trhovej ceny emisnej kvóty určenej úradom za kalendárny rok, za ktorý sa príplatek k výrobe tepla poskytuje a ceny emisnej kvóty osobitne určenej úradom za kalendárny rok, za ktorý sa príplatek k výrobe tepla poskytuje na účel výpočtu podpory podľa odseku 1 a rozdielu množstva emisných kvót nakúpených a odovzdaných držiteľom povolenia na výrobu tepla a množstva emisných kvót, ktoré boli bezodplatne pridelené držiteľovi povolenia na výrobu tepla podľa osobitného právneho

predpisu na pokrytie emisií skleníkových plynov z výroby tepla kombinovanou výrobou v kalendárnom roku, za ktorý sa príplatok k výrobe tepla poskytuje. Priemernú trhovú cenu emisnej kvóty zverejní úrad na svojom webovom sídle do 31. januára roku nasledujúceho po roku, za ktorý sa príplatok k výrobe tepla poskytuje.

(8) Výška príplatku stanoveného podľa odseku 7 nesmie prekročiť tri štvrtiny súčinu trhovej ceny emisnej kvóty určenej úradom za kalendárny rok, za ktorý sa príplatok k výrobe tepla poskytuje a množstva emisných kvót nakúpených a odovzdaných držiteľom povolenia na výrobu tepla podľa osobitného právneho predpisu na pokrytie emisií skleníkových plynov z výroby tepla kombinovanou výrobou dodaného na dodávku tepla centralizovaným zásobovaním teplom na území Slovenskej republiky podľa odseku 1.

(9) Vyúčtovanie príplatku k výrobe tepla sa uskutočňuje na základe informácií o množstvách nakúpených a vyradených emisných kvót a ďalších údajov evidovaných organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou podľa osobitného právneho predpisu.

(10) Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou je na základe vyúčtovania podľa odseku 9 a údajov podľa odseku 4 povinný uhradiť príplatok k výrobe tepla držiteľovi povolenia na výrobu tepla, ktorý o túto podporu požiada.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 9h zníe:

„9h) zákon č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“

Odôvodnenie:

Podľa vzoru Českej republiky sa navrhuje zaviesť tzv. transformačná podpora kombinovanej výroby elektriny a tepla, ktorou sa zabezpečí čiastočná kompenzácia vysokých nákladov na emisné povolenky CO₂. Uvedené by prispelo k poklesu cien tepla, v ktorých sa prejavujú súčasne mimoriadne vysoké ceny emisných povoleniek.

22. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V § 4 ods. 1 doplniť nové písmeno s nasledujúcim znením:

„h) prednostné pripojenie do prenosovej sústavy, prednostný prenos elektriny a prednostnú dodávku elektriny, ak má zariadenie na výrobu elektriny celkový inštalovaný výkon nad 10 MW“.

Odôvodnenie:

V záujme rozvoja výroby elektriny z OZE navrhujeme umožniť zdrojom OZE nad určitú inštalovanú kapacitu pripojenie priamo do prenosovej sústavy. Takáto úprava umožní efektívne využiť dostupné kapacity sústavy aj nad rámec kapacity v rámci distribučných sústav.

23. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V čl. I v § 4 ods. 2 písm. sa písm. h) vypúšťa.

Odôvodnenie:

Ustanovenie § 4 ods. 2 písm. h) odkazuje na povinnosť vrátiť sporný doplatok. Uvedená povinnosť je riadne upravená v nasledujúcom odseku 3 písm. b) a je sankcionovaná ako správny delikt. Aktuálne nepriame zaradenie tejto povinnosti aj do ods. 2 je nesystematické a zároveň môže spôsobovať výkladové nejasnosti, nakoľko ju zahŕňa medzi „podmienky pre priznanie práva“ na doplatok, ktoré však zákon nijako bližšie neupravuje.

24. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 20

V čl. I bod 20 návrhu novely vypustiť

Odôvodnenie:

Navrhovaná právna úprava zavádza režim, kedy v prípade zmeny či zrušenia potvrdenia o podpore OKTE zašle výrobcovi elektriny výzvu na vrátenie „sporného doplatku“ a výrobca bude povinný v lehote 30 dní tento doplatok vrátiť. V prípade nespĺnenia výzvy výrobca elektriny bude sankcionovaný tým, že nebude spĺňať podmienky pre priznanie doplatku a zároveň sa dopustí správneho deliktu, za ktorý sa ukladá pokuta od 500 do 100 000 EUR.

Uvedený režim je z praktickej roviny neprijateľný a môže vážne poškodiť nielen práva výrobcu elektriny, ale aj samotný OKTE. Nie je sporné, že OKTE by mal mať právo vymáhať sporný doplatok od toho-ktorého výrobcu. Toto právo ostáva OKTE zachované aj po vypustení tohto bodu 20 z návrhu novely.

Všeobecná lehota 30 dní je však neprijateľná a vôbec nezohľadňuje, o akú výšku doplatku môže ísť. Uvedená krátkosť času môže mať likvidačné dôsledky pre výrobcov elektriny. Navyše, v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR (PL. ÚS

50/2015) je vzťah medzi poskytovateľom podpory doplatkom a výrobcou elektriny vzťahom obchodnoprávnym, a teda vzťahom dvoch súkromnoprávných subjektov. OKTE má dostatočné právne nástroje na to, aby si sporný doplatok uplatnil v riadnom súdnom konaní. Navrhovaná právna úprava deformuje tento vzťah a vnáša doň autoritatívny prvok. Je neprijateľné, aby Zákon o podpore de facto zveroval OKTE právomoc „rozhodovať“ o právach a povinnostiach toho-ktorého výrobcu elektriny. Aj keď sa výzva OKTE bude opierať o zmenené či zrušené potvrdenie o pôvode, OKTE nie je orgánom verejnej moci, aby záväzne posudzoval všetky právne otázky, ktoré sa môžu týkať povinnosti vrátiť doplatok v určitej výške (napr. otázky premlčania či iných právnych skutočností). Výsledkom tohto sporného režimu bude, že zaslaním výzvy na seba OKTE prevezme zodpovednosť za akékoľvek ujmy, ktoré výrobcovi elektriny vzniknú v dôsledku dodržania či nedodržania povinnosti vrátiť doplatok v konkrétnej výške, teda povinnosti, o ktorej (v danom čase) nerozhodol žiaden orgán verejnej moci.

25. Zásadná pripomienka k čl. I., - vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme nahradiť súčasné znenie § 4 ods. 3 písm. d) nasledovne:

„d) uzatvoriť zmluvu o povinnom výkupe elektriny a zmluvu o prevzatí zodpovednosti za odchýlku s výkupcom elektriny do 15. decembra predchádzajúceho roka, ak si uplatňuje podporu podľa § 3 ods. 1 písm. b) na nasledujúci kalendárny rok.“

Zároveň navrhujeme upraviť § 5a ods. 1 písm. a) a c) nasledovne:

„a) uzatvoriť s výrobcom elektriny zmluvu o povinnom výkupe elektriny, 11aaa) ak si výrobca elektriny uplatňuje právo na podporu podľa § 3 ods. 1 písm. b) písomne alebo prostredníctvom informačného systému vedeného zúčtovateľnom podpory podľa § 5b ods. 8,

c) uzatvoriť s výrobcom elektriny s právom na podporu podľa § 3 ods. 1 písm. d) zmluvu o povinnom prevzatí zodpovednosti za odchýlku, 15a) písomne alebo prostredníctvom informačného systému vedeného zúčtovateľnom podpory podľa § 5b ods. 8.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme spresnenie ustanovenia § 4 ods. 3 písm. d) s cieľom zosúladiť uzatváranie zmlúv o povinnom výkupe a prevzatí zodpovednosti za odchýlku s povinnosťami výkupcu a právami výrobcu a súvisiacimi ustanoveniami § 4. V praxi výrobcovia mohli obchádzať povinnosti v ustanoveniach § 4 ods. 3 písm. d), § 4 ods. 10 a 14 neuzavretím zmluvy o prevzatí zodpovednosti za odchýlku. Zároveň navrhujeme stanoviť pevný termín uzavretia zmlúv na nadviazajúci rok – uvedené zmluvy sú k dispozícii výrobcovi v systéme OKTE a nie je potrebné zasielať im ich osobitne. Zároveň navrhujeme spresnenie v § 5a, ktoré umožní uzatváranie zmlúv o povinnom výkupe a prevzatí zodpovednosti za odchýlku aj prostredníctvom informačného systému OKTE, čím dôjde k zníženiu administratívnej záťaže výrobcov elektriny.

26. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V § 4 ods. 10 navrhujeme na koniec odseku doplniť novú vetu:

„Výrobca s právom na podporu, ktorý si uplatňuje podporu podľa § 3 ods. 1 písm. b), nie je oprávnený uzavrieť zmluvu o agregácii podľa osobitného predpisu; to neplatí ak uzavrie zmluvu o agregácii s výkupcom elektriny.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme doplniť ustanovenie upravujúce špecifiká výrobcu elektriny, ktorý si uplatňuje právo na podporu podľa § 3 ods. 1 písm. b). Takýto výrobcovia sú účastníkmi výkupu elektriny, ktorý sa riadi osobitnými zmluvami a je naviazaný a systém OKTE. V prípade agregácie by malo byť zohľadnené, že výkup postupuje na základe zmluvných ustanovení určených v čase keď platné a účinné znenie zákonov nepredpokladalo existenciu nezávislých agregátorov.

27. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V čl. I v § 4 ods. 14 (súčasnne platná verzia zákona) sa slová „do 31. januára“ nahrádzajú slovami „do 30. novembra“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme skrátiť časový úsek kedy sa výrobca elektriny musí rozhodnúť o zmene podpory zo zákonného na trhovú výkup a naopak. Pri cenových výkyvoch energetických komodít sa v poslednom období často jedná o neprimerané cenové skoky bez fundamentálneho základu spôsobené špekulatívnym kapitálom a zneužívaním komodít na geopolitické hry s rôznymi motiváciami. Riziko takýchto zásadných cenových pohybov komodít nebude v budúcnosti ničím výnimočným, naopak v kratších časových intervaloch, no o to intenzívnejšie budú na trhu prítomné takéto výkyvy

čoraz častejšie. A to najmä z dôvodu rastúceho podielu OZE a virtualizácie obchodných modelov, na ktorých bude participovať široký okruh subjektov mimo energetiky.

pozn.: V navrhovanej novele je to odsek (12), ale následne treba v navrhovanej novele upraviť aj ods. (5) v § 18i, ktorý je previazaný s § 4.

28. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 24

V § 4b ods. 13 navrhujeme vypustiť časť vety za bodkočiarkou, obmedzujúcou predaj elektriny nespotrebovanej v odbornom mieste lokálneho zdroja. Zároveň navrhujeme vypustiť obmedzenia a právo PDS odpojiť lokálny zdroj od sústavy v § 4b ods. 15.

Odôvodnenie:

Navrhované úpravy umožnia spolu s úpravami súvisiacimi s implementáciou Clean Energy Package inštalovanie nových OZE a zvýšenie ich podielu na energetickom mixe. V praxi uvedené zdroje pravdepodobne budú inštalované a prevádzkované dodávateľom elektriny, ktorý zároveň bude zodpovedný za odchýlku, a v rámci širšieho riešenia budú zahŕňať batériové úložiská v mieste výroby a prepojenie so službami flexibility a agregáciou výroby a spotreby – a stabilné náklady na energie pre odberateľa, ktorý možnosti využije. Odstránenie limitov celkového inštalovaného výkonu a odstránenie obmedzení pre predaj elektriny bude mať pozitívny dopad na bezpečnosť a stabilitu sústavy, keďže prostredníctvom agregácie bude slúžiť aj na vyrovnanie rozdielov medzi dopytom a ponukou elektriny. Zároveň skutočný potenciál lokálnych zdrojov môže byť jedným z riešení, zabezpečujúcich stabilné náklady na energie v prípade odberateľov elektriny vo verejnom sektore (napríklad školy, samospráva a iné). Predpokladom je ale nastavenie možností čo najviac v prospech odberateľa.

29. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V § 5 ods. 1 nahradiť slovo „prednostne“ slovami „v lehote 30 dní od podania žiadosti o pripojenie“. V § 5 ods. 7 nahradiť číslovku „30“ v prvej vete za číslovku „15“ a číslovku „10“ v druhej vete za číslovku „5“.

Odôvodnenie:

V súčasnosti je v zákone ustanovená povinnosť pre prevádzkovateľov distribučnej sústavy prednostne pripojiť zariadenie výrobcu elektriny do j sústavy, avšak bez stanovenia lehoty na realizáciu takéhoto pripojenia. Stanovenie maximálnej doby na pripojenie v zákone by zvýšilo právnu istotu pre výrobcov elektriny z OZE a tak ich motivovalo i vyšším investíciám a zrýchlilo rozvoj nových zdrojov. Navrhujeme preto v záujme rozvoja OZE a zrýchlenia procesu pripájania nových zdrojov zadefinovať maximálnu lehotu na pripojenie a skrátiť lehoty pre funkčnú skúšku a vydanie potvrdenia o jej vykonaní.

30. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Súčasný znenie § 5 ods. 1 nahradiť nasledujúcim:

„(1) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy je povinný prednostne pripojiť zariadenie výrobcu elektriny do distribučnej sústavy, ak takéto zariadenie spĺňa technické podmienky¹⁰⁾ a obchodné podmienky pripojenia do sústavy tak, aby bola zachovaná bezpečnosť, spoľahlivosť a stabilita prevádzky sústavy. Náklady na vybudovanie pripojenia do distribučnej siete znáša v rozsahu 75% skutočných nákladov prevádzkovateľ distribučnej sústavy.“.

Odôvodnenie:

Nad rámec úpravy upravujúcej právo na bezplatné pripojenie zariadenia na výrobu elektriny z OZE navrhujeme, aby náklady na výstavbu pripojenia znášali v určitej miere (obdobne ako v prípade pripojenia výrobcu biometánu do distribučnej siete) prevádzkovatelia distribučných sústav.

31. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme v § 5 doplniť odsek v znení: „Prevádzkovateľ distribučnej sústavy poskytne výkupcu elektriny informáciu o zmene vlastníka zariadenia na výrobu elektriny, ktoré si uplatňuje právo podľa § 3 ods. 1 písm. b) alebo d).“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme doplniť informačnú povinnosť PDS týkajúcu sa zmeny vlastníka zariadenia na výrobu elektriny, ktorý si uplatňuje právo na výkup elektriny alebo právo na prevzatie zodpovednosti za odchýlku. Táto informácia je kľúčová pre výkupcu avšak výrobcovia sami túto informáciu často vôbec neposkytujú alebo poskytujú ich s oneskorením niekoľko mesiacov.

32. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V § 5 a § 5c zákona a § 12 a 24 zákona o energetike navrhujeme zaviesť prioritu v pripájaní väčších zdrojov OZE tak, aby pripojenie väčších zdrojov nemohlo byť zmarené špekulatívnym rezervovaním si kapacity v distribučnej sústave. Takéto riešenie je možné naviazať na osvedčenie o výstavbe energetického zariadenia vydávané ministerstvom, aukcie na nové väčšie zdroje OZE organizované ministerstvom a možno pre tieto účely zvážiť aj využitie inštitútu všeobecného hospodárskeho záujmu.

Odôvodnenie:

Navrhujeme komplexne stanoviť pravidlá v záujme minimalizácie špekulatívnej rezervácie kapacít na pripojenie nových zdrojov OZE väčších výkonov. Takáto úprava je potrebná aj vzhľadom na dostupné verejné zdroje (modernizačný fond, plán obnovy, nové rozpočtové obdobie fondov EÚ 2021-27) – najmä v prípade plánu obnovy je kľúčové, aby bol podporovaný zdroj prednostne pripojený. Pre takúto úpravu môže byť využitý inštitút aukcií na väčšie zdroje v prepojení napr. so všeobecným hospodárskym záujmom – teda stanoviť, že zdroje, ktoré uspejú v aukcii organizovanej ministerstvom budú mať právo na prednostné pripojenie do sústavy.

33. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 27

Navrhujeme v § 5a ods. 3 na koniec doplniť vetu v znení: „Výkupca elektriny nie je povinný uhradiť výrobcovi elektriny cenu vykúpenej elektriny za vykúpenú elektrinu, na ktorú si výrobca elektriny s právom na podporu uplatnil právo podľa § 3 ods. 1 písm. b) ak eviduje, že výrobca neuhradil výkupcovi poplatky súvisiace s prevádzkou sústavy podľa osobitného predpisu.“.

Odôvodnenie:

Cieľom navrhovaného doplnenia je riešiť situácie, v ktorých výrobca elektriny neuhrádza záväzky voči výkupcovi (TPS a TSS), ktoré výkupca priamo uhrádza OKTE. Výkupca by v takom prípade nemal mať povinnosť uhrádzať platby za vykúpenú elektrinu až do uhradenia platieb zo strany výrobcu. V opačnom prípade sa výkupcovi budú hromadiť neuhradené pohľadávky, čo bude mať vplyv na zvýšené náklady na odmenu výkup elektriny v budúcnosti

34. Zásadná pripomienka k čl. I., - vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme doplniť nový odsek 9 v § 5b, ktorý znie:

„(9) Zúčtovateľ podpory je povinný oznamovať výkupcovi elektriny skutočnosť, že výrobca elektriny s právom na podporu podľa § 3 ods. 1 písm. b) alebo d) stratil právo na podporu alebo uplynula doba trvania takejto podpory.“

Doterajšie odseky 9 a 10 sa označujú ako 10 a 11.

Odôvodnenie:

Navrhujeme spresnenie povinností zúčtovateľa podpory, ktorý je kľúčovým subjektom v systéme podpory a má uzavretú zmluvu o poskytovaní údajov s výrobcami elektriny. Ak by zúčtovateľ nedisponoval takými údajmi navrhujeme doplniť jednorazovú informačnú povinnosť ÚRSO alebo výrobcov, ktorí by mali informovať zúčtovateľa o termíne uplynutia podpory.

35. Zásadná pripomienka k čl. I., - vloženie nového novelizačného bodu

V § 8b doplniť v ods. 4 novú vetu s nasledovným znením:

„Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou prevedie bezodplatne záruky pôvodu prislúchajúce k vykúpenej elektrine podľa zmlúv o povinnom výkupe elektriny“.

V § 5a ods. 2 doplniť na konci odseku novú vetu s nasledujúcim znením:

„Výkupca elektriny má ďalej právo na záruky pôvodu prislúchajúce k vykúpenej elektrine podľa zmlúv o povinnom výkupe elektriny.“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme doplnenie zákona, ktoré zosúladí fungovanie výkupu elektriny s ustanoveniami týkajúcimi sa záruk pôvodu, s ktorými je spojené právo dodávateľa elektriny uviesť pri vyúčtovaní dodanej elektriny koncovému odberateľovi elektrinu ako elektrinu vyrobenú z obnoviteľného zdroja energie.

36. Zásadná pripomienka k čl. I., - vloženie nového novelizačného bodu

Znenie § 10 ods. 2 písm. a) zákona č. 309/2009 Z.z. navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „a) zabezpečiť, aby obnoviteľný plyn dodávaný do distribučnej siete zodpovedal kvalitatívnym parametrom uvedeným v technických podmienkach prevádzkovateľa distribučnej siete, na ktorú je zariadenie pripojené. V prípade ak je zariadenie určené na výrobu obnoviteľného plynu z biomasy, aby maximálna emisia metánu do ovzdušia neprekročila hodnotu 1 %“.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na to, že do plynárenskej infraštruktúry môžu byť dodávané rôzne druhy obnoviteľných plynov, považujeme za vhodnejšie určiť kvalitu konkrétneho obnoviteľného plynu separátne v rámci technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete.

Máme za to, že stanovenie maximálnej emisie metánu do ovzdušia je aplikovateľné len na produkciu obnoviteľného plynu z biomasy.

37. Zásadná pripomienka k čl. I., - vloženie nového novelizačného bodu

V § 11a ods. 2 zákona č. 309/2009 Z.z. na konci navrhujeme bodku nahradiť čiarkou a doplniť slovami: „pokiaľ sa prevádzkovateľ zariadenia na výrobu biometánu nedohodne s prevádzkovateľom distribučnej siete inak.“.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na rozdielny technologický spôsob výroby obnoviteľných plynov a technických charakteristík potrubného systému zariadení na výrobu obnoviteľných plynov je možné, že prípojkou na výrobu obnoviteľného plynu sa môžu rozumieť aj iné zariadenia, ako sú uvedené v definícii. Navrhujeme preto aby sa prípadné rozdiely v prípojke vydiskutovali bilaterálne medzi výrobcou obnoviteľného plynu a prevádzkovateľom distribučnej siete, do ktorej bude zariadenie pripojené.

38. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45 a 46

Novela zákona zavádza záruku pôvodu obnoviteľného plynu (§12), ale ponechala v zákone aj potvrdenie o množstve biometánu (§12a). Podľa §3a ods.2 je vyplácanie doplatkov na elektrinu vyrobenú z biometánu možné iba pre biometán, ktorý bol odovzdaný do distribučnej siete a pre ktorý bolo vydané potvrdenie o množstve biometánu podľa §12a.

Navrhujeme, aby potvrdenia o množstve biometánu (§12a) boli úplne nahradené zárukami pôvodu obnoviteľného plynu (§12), ktoré vydáva prevádzkovateľ registra podľa §11b.

Odôvodnenie:

Ponechanie vydávania potvrdenia o množstve biometánu (§12a) súčasne s vydávaním záruky pôvodu obnoviteľného plynu (§12) núti výrobcu biometánu sa dopredu rozhodnúť, či biometán uplatní na trhu v SR a následne koncový odberateľ biometánu bude žiadať o doplatky na elektrinu vyrobenú z biometánu, alebo výrobca biometánu predá biometán do zahraničia využitím záruky pôvodu obnoviteľného plynu. V podobnej situácii bude aj dodávateľ plynu, ktorý biometán vykupuje od výrobcu biometánu a chce ho umiestniť na trhu s plynom. Pritom podmienky ovplyvňujúce rozhodnutie, či využiť pri biometáne medzinárodný obchod, alebo domáci trh, sa v čase rýchlo menia. Takéto obmedzenie môže byť chápané ako bariéra na trhu s plynom. Pritom je možné aj atribútmi v záruke pôvodu obnoviteľného plynu vymedziť využitie obnoviteľného plynu a upraviť toto vymedzenie aj v znení §3a ods.2 (napr. atribút, že biometán bol vyrobený v SR). Navyše, aj v minulosti - v oblasti elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, boli potvrdenia o množstve elektriny z obnoviteľných zdrojov energie nahradené zárukami pôvodu.

39. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45, 46 a 47

Záruky pôvodu obnoviteľného plynu vydáva prevádzkovateľ registra podľa §11b (jediný subjekt: prevádzkovateľ slovenskej plynárenskej distribučnej siete: SPP – distribúcia, a.s.). Potvrdenia o množstve biometánu vydáva prevádzkovateľ distribučnej siete, do ktorej je pripojené zariadenie na výrobu biometánu (môže to byť viac subjektov, napríklad nadväzujúce distribučné siete).

Navrhujeme, aby záruku pôvodu obnoviteľného plynu (§12), aj potvrdenie o množstve biometánu (§12a) vydával a evidoval iba jeden subjekt - prevádzkovateľ registra podľa §11b. Súčasne platí, že by sa malo jednať len o záruku pôvodu obnoviteľného plynu v zmysle našich ostatných pripomienok.

Odôvodnenie:

Záruka pôvodu obnoviteľného plynu aj potvrdenie o množstve biometánu sa vydávajú v elektronickej podobe. Musia mať jedinečný identifikátor, aby nemohlo dôjsť k duplicitě, alebo zámene. Musia byť evidované v elektronickej databáze. V tejto databáze musí byť evidovaný aj prenos a zrušenie týchto dokumentov. To je možné zabezpečiť iba vtedy, ak záruky pôvodu obnoviteľného plynu (§12) aj potvrdenia o množstve biometánu (§12a) bude vydávať a evidovať iba jeden subjekt v jednej databáze - prevádzkovateľ registra podľa §11b. Prevádzkovatelia LDS nie sú spravidla vybavení žiadnym potrebným IT systémom a ani technickým a ľudským zázemím. Vydávanie záruk pôvodu obnoviteľného plynu a potvrdenia o množstve biometánu potenciálne dvomi rôznymi subjektmi vnesie do systému certifikátov chaos. Potvrdenia o množstve biometánu budú, v najlepšom prípade, vydávané v celej plejáde formátov rôznymi subjektmi a údaje v nich budú len ťažko verifikovateľné.

40. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45, 46 a 47

Podľa §12aa ods.1 písm. f) novely zákona musí byť záruka pôvodu obnoviteľného plynu zrušená, ak sa pre biometán vydá potvrdenie o množstve biometánu podľa § 12a ods. 2. Pritom záruku pôvodu obnoviteľného plynu podľa 12aa ods.2 vydá prevádzkovateľ registra v elektronickej podobe pre každú megawatthodinu obnoviteľného plynu na žiadosť výrobcu obnoviteľného plynu. Potvrdenie o množstve biometánu vydáva prevádzkovateľ distribučnej siete, do ktorej je výrobca biometánu pripojený, v elektronickej podobe výrobcovi biometánu vždy - za každú megawatthodinu dodaného biometánu do distribučnej siete.

Navrhujeme, aby potvrdenia o množstve biometánu (§12a) boli úplne nahradené zárukami pôvodu obnoviteľného plynu (§12), ktoré vydáva prevádzkovateľ registra podľa §11b.

Odôvodnenie:

Podľa navrhovaného znenia zákona by v prípade dodávania biometánu do distribučnej siete musela byť záruka pôvodu obnoviteľného plynu vždy zrušená. Totiž pre tento biometán bude podľa §12a vždy vydané potvrdenie o množstve biometánu. Takýmto spôsobom by výrobca biometánu nikdy nemohol predať biometán do zahraničia, lebo medzinárodné prevody sú možné iba pre záruky pôvodu obnoviteľného plynu. Ďalej, nie je možné zrušiť záruku pôvodu obnoviteľného plynu už predanú do zahraničia, lebo táto záruka už je prevedená z registra jedného štátu do registra druhého štátu.

41. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

Podľa §11b ods. 3 je prevádzkovateľ registra povinný pri vydávaní záruky pôvodu obnoviteľného plynu overiť u zúčtovateľa podpory, či obnoviteľný plyn, na ktorý sa vydáva záruka pôvodu, bol použitý na výrobu elektriny, na ktorú bola poskytnutá podpora doplatkom alebo príplatkom.

Navrhujeme odstrániť túto povinnosť prevádzkovateľ registra, ktorý ju v okamihu vydania záruky pôvodu obnoviteľného plynu jednak objektívne nemôže splniť a jednak to, že sa záruka pôvodu obnoviteľného plynu použije na výrobu elektriny, na ktorú bude poskytnutá podpora doplatkom alebo príplatkom, je zaručené „potvrdením o zrušení záruky pôvodu“, bez ktorého zúčtovateľ podpory nevypláti podporu doplatkom alebo príplatkom.

Odôvodnenie:

Túto povinnosť nemôže prevádzkovateľ registra pri vydávaní záruky pôvodu obnoviteľného plynu splniť. Nie je to možné, lebo záruka pôvodu má platnosť 1 rok, vlastníci a plánovaný spôsob využitia záruky sa môže počas tejto lehoty meniť. Napríklad záruka môže byť vlastníkom záruky predaná do zahraničia. Preto hneď pri vydávaní záruky nie je možné splniť túto povinnosť.

42. Pripomienka k čl. I. novelizačný bod 46

V §12 ods. 2 je odvolávka na §2 ods.6 písm. k). Navrhujeme v §12 ods. 2 v odvolávke na §2 ods.6 zmeniť písm. k) na písm. l).

V § 12 ods. 2 sú dve písmená označené ako písm. b).

Odôvodnenie:

Oprava chyby v písaní

43. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 46

V prvej vete za slovné spojenie „sa rozumie“ navrhujeme doplniť slovo „najmä“.

Odôvodnenie:

Nakoľko je možné využívať záruku pôvodu obnoviteľného plynu aj na iné účely a jej uplatnenie na preukázanie podielu alebo množstva energie z obnoviteľného plynu dodanej v energetickom mixe dodávateľa plynu koncovému odberateľovi (konkrétne napr. preukázanie uspor emisii GHG v doprave), navrhujeme zmenu textácie pridaním „najmä“.

44. Pripomienka k čl. I., - vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme bod 47 vypustiť. V § 12aa ods. 1, v písmene f) vypustiť bod 3.

Odôvodnenie:

Potvrdenia o množstve biometánu by mali byť nahradené zárukami pôvodu pre obnoviteľný plyn. Existencia obidvoch dokladov zbytočne zvyšuje administratívnu náročnosť systému a tým pádom aj náklady s ním spojené.

45. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 49

V čl. I novelizačný bod 49, v § 12b ods. 2 za prvú vetu vložiť vetu: „Podanie námietok má odkladný účinok.“

Odôvodnenie:

Dodatočná zmena alebo zrušenie potvrdenia o pôvode je závažným zásahom do právnej istoty a majetkových práv výrobcu elektriny. Mení alebo ruší sa totiž pôvodné potvrdenie o pôvode, ktoré záväzne deklarovalo množstvo elektriny, za ktoré patrí výrobcovi elektriny doplatok. Vzhľadom na výnimočnosť tejto zmeny alebo zrušenia je zjavne neprimerané, že podané námietky nemajú odkladný účinok. Už prvostupňové rozhodnutie ÚRSO je tak okamžite vykonateľné, a to bez toho, aby ho nadriadený orgán riadne preskúmal. Z tohto dôvodu navrhujeme, aby podaným námietkam bol priznaný odkladný účinok.

46. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 50

Podľa § 12aa ods. 4 ak obnoviteľný plyn nie je vpúšťaný do distribučnej siete, tak výrobca obnoviteľného plynu preukazuje množstvo energie obnoviteľného plynu, na ktoré sa má vydať záruka pôvodu obnoviteľného plynu, stanoveným spôsobom.

Navrhujeme doplniť výrobcovi obnoviteľného plynu aj spôsob preukázania spotreby obnoviteľného plynu ako náhrady namiesto spotreby zemného plynu. Navrhujeme v § 12aa za ods. 3 doplniť nový odsek 4, ktorý znie:

„(4) Ak obnoviteľný plyn nie je vpúšťaný do distribučnej siete, záruku pôvodu obnoviteľného plynu vydá prevádzkovateľ registra v elektronickej podobe pre každú megawatthodinu obnoviteľného plynu na žiadosť výrobcu obnoviteľného plynu, ak žiadateľ preukáže, že je fyzicky pripojený do distribučnej siete a obnoviteľný plyn fyzicky spotreboval ako náhradu namiesto spotreby zemného plynu. Spôsob preukázania spotreby obnoviteľného plynu ako náhrady namiesto spotreby zemného plynu podľa prvej vety upraví prevádzkovateľ registra vo svojom prevádzkovom poriadku.16b)“

Doterajšie odseky 4 až 15 sa označujú ako odseky 5 až 16.

Odôvodnenie:

Ak obnoviteľný plyn nie je vpúšťaný do distribučnej siete, tak vydanie záruky pôvodu obnoviteľného plynu výrobcovi obnoviteľného plynu je potrebné podmieniť preukázaním, že obnoviteľný plyn sa fyzicky spotreboval ako náhrada namiesto zemného plynu z distribučnej siete, ku ktorej je výrobca pripojený. Bez tohto preukázania využitia obnoviteľného plynu by sa vydanie záruky pôvodu obnoviteľného plynu mohlo vyžadovať aj pre obnoviteľný plyn, kde pri jeho využití by neboli splnené kritériá v súlade so EÚ smernicou RED II.

47. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 50

Podľa § 12aa ods. 6 ak bola pre zariadenie na výrobu obnoviteľného plynu poskytnutá investičná pomoc, záruka pôvodu obnoviteľného plynu zodpovedajúca súčinu množstva energie obnoviteľného plynu za obdobie uvedené v žiadosti a intenzity poskytnutej investičnej pomoci sa nevydá na účet žiadateľa; prevádzkovateľ registra takto vydanú záruku pôvodu obnoviteľného plynu eviduje na vlastnom oddelenom účte. Podľa § 12aa ods. 7 prevádzkovateľ registra je povinný raz za polrok usporiadať aukciu záruk pôvodu obnoviteľného plynu evidovaných na vlastnom oddelenom účte a výnos z tejto aukcie zaslať zúčtovateľovi podpory do 30 dní od uskutočnenia aukcie.

Navrhujeme vypustiť povinnosti prevádzkovateľ registra uvedené v § 12aa ods. 6 aj v ods. 7. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky by malo v súlade s čl. 19 ods. 2 smernice REDII implementovať alternatívnu možnosť

zohľadnenia podpory prostredníctvom verejnej súťaže. Poskytnutie investičnej pomoci, ak bolo poskytnuté prostredníctvom verejnej súťaže (napr. podpora cez POO alebo OP Slovensko alebo iný nástroj zabezpečujúci súťaž projektov), by tak nevyžadovalo krátenie alebo nevydanie záruk pôvodu. Rovnako navrhujeme zohľadňovať pôvod vyrobeného biometánu a nekrátiť záruky pôvodu na biometán vyrobený zo surovín podľa prílohy IX bod A).

Odôvodnenie:

Investičná pomoc sa plánuje riešiť prostredníctvom súťaže (v súlade s článkom 19 ods. 2 REDII) a preto si myslíme, že by sa nemali nevydávať záruky pôvodu.

48. Zásadná pripomienka k čl. I., - novelizačný bod 53

Navrhujeme § 9b doplniť o lehoty definované v čl. 16 ods. 4 až 6 smernice.

Odôvodnenie:

Záväzné lehoty umožnia zvýšiť presnosť plánovania jednotlivých projektov. Máme za to, že v prípade uplatnenia navrhovaného znenia by dochádzalo k splateniu nie len poskytnutej štátnej pomoci, ale aj dodatočných finančných prostriedkov. Požadujeme vypustenie celého znenia odseku, nakoľko sa pri navrhovanom znení nejedná o štátnu pomoc

49. Zásadná pripomienka k čl. I., - novelizačný bod 53

V § 13b v ods. 3 navrhujeme doplniť dátum a povinnosť pravidelnej aktualizácie.

Odôvodnenie:

Včasné informovanie budúcich investorov.

50. Pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

Znenie písm. d) navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „d) dodanie stlačeného zemného plynu alebo skvapalneného zemného plynu do dopravných prostriedkov,“.

Odôvodnenie:

Zemný plyn používaný v doprave ako pohonná látka je distribuovaný rovnakou plynárenskou infraštruktúrou ako pre použitie v iných sektoroch.

Jednoznačným preukázaním jeho využitia v doprave je dodávka do CNG, resp. LNG staníc. Z tohto dôvodu navrhujeme doplniť predmetné ustanovenie o bližšiu špecifikáciu odberného miesta. Navrhované určenie uvádzania pohonnej látky na trh je aktuálne používané pri nablížajúcej infraštruktúre elektrických vozidiel, nakoľko trh s elektrinou sa vyznačuje obdobnými charakteristikami ako trh so zemným plynom.

51. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

V zmysle § 14 ods. 2 písm. d) je povinnou osobou aj osoba, ktorá dodáva na trh zemný plyn na výrobu CNG alebo LNG. Rozumieme tomu správne, že za povinnú osobu sa považuje vždy osoba, ktorá je dodávateľom zemného plynu a nie osoba, ktorá je výrobcom CNG/LNG, teda je buď odberateľom zemného plynu ako suroviny alebo osoba, ktorá je predajcom CNG/LNG, teda odberateľom CNG/LNG ako finálneho produktu?

52. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

Do poznámky pod čiarou k odkazu 17b navrhujeme doplniť aj odkaz na zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu, keďže osoby uvádzajúce na trh zemný plyn sú pokryté zákonom č. 609/2007 Z. z. a nie zákonom č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja, ktorý sa uvádza v súčasnom znení poznámky pod čiarou k odkazu 17b.

53. Pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

Znenie 14a odsek 2 písm. e) navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „e) obchodné dodanie obnoviteľného plynu do dopravných prostriedkov,“.

Odôvodnenie:

Nakoľko obnoviteľný plyn je možné dodať rovnakou plynárenskou infraštruktúrou ako zemný plyn, pre jednoznačné rozlíšenie pôvodu produktu je potrebná záruka pôvodu obnoviteľného plynu.

Máme za to, že najefektívnejšie preukázanie využitia obnoviteľného plynu v doprave je obchodná dodávka komodity do dopravných prostriedkov. Fyzické dodanie je podmnožina obchodného dodania. Navrhované určenie uvádzania pohonnej látky na trh je aktuálne používané pri nabíjajúcej infraštruktúre elektrických vozidiel, nakoľko trh s elektrinou vyrobenou z obnoviteľných zdrojov sa vyznačuje obdobnými charakteristikami ako trh s obnoviteľným plynom

54. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

V 14a odsek 3 písm. a) slovo: „biopaliva“ navrhujeme nahradiť nasledovným slovom: „biodieslu“.

Odôvodnenie:

Požadujeme zachovanie minimálneho podielu biodieslu. V prípade používania HVO za účelom dosiahnutia požadovaného % OZE v doprave navrhujeme jeho používanie nad blending wall.

Je podstatné pri tak vysokých cieľoch OZE využiť priestor do 7% 1G pre biopalivá, ktoré sú ekonomicky efektívne, domáce a zabezpečujú vysoké úspory emisií skleníkových plynov.

55. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

V §14a odsek 3, písm. b) slovo: „biopaliva“ navrhujeme nahradiť nasledovným slovom: „bioetanolu“.

Odôvodnenie:

Požadujeme zachovanie min podielu bioetanolovej zložky v benzíne.

Je podstatné pri tak vysokých cieľoch OZE využiť priestor do 7% 1G pre biopalivá, ktoré sú ekonomicky efektívne, domáce a zabezpečujú vysoké úspory emisií skleníkových plynov.

56. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

V § 14a ods. 3 žiadame znenie písmena b) upraviť nasledovne:

„b) motorový benzín s objemom biopaliva minimálne 9,0 %, pričom biopalivo musí obsahovať podiel bioetyltercbutyléru najmenej 3%, čo predstavuje objem 1,41% biopaliva; z objemu bioetyltercbutyléru sa do objemu biopaliva započítava 47 %.“.

Súčasne, vzhľadom na navrhovanú úpravu, žiadame vypustiť písmeno c).

Odôvodnenie:

Máme za to, že zo znenia zákona má byť zrejmé, že na trh v SR musí byť za kalendárny štvrtrok uvádzaný len motorový benzín s minimálnym objemom biopaliva 9% v/v, pričom súčasne toto biopalivo musí obsahovať minimálny podiel bioETBE 3%.

Dôvody, prečo má motorový benzín obsahovať bioETBE, sú nasledovné:

1) Environmentálne dôvody

znižovanie spotreby - prítomnosť bioETBE znižuje spotrebu benzínov, keďže bioETBE zvyšuje oktanové číslo, čo vedie k optimálnemu procesu spaľovania v motore s nižšou spotrebou a zníženými emisiami, znižovanie emisií - bioETBE ako zložka je okysličený benzín - vysoký obsah kyslíka v bioETBE vedie k čistejšiemu procesu spaľovania čo súvisí s nižšími emisiami CO a HC.

2) Technické dôvody

lepšia ochrana hardvéru a motorov - bioETBE je v porovnaní s voľným etanolom menej hydroskopický, inými slovami, bioETBE nemá tendenciu absorbovať vlhkosť z atmosféry; ak sa absorbuje určité množstvo vlhkosti, vedie to k voľnej vode v palive. Voľná voda v benzíne môže negatívne ovplyvniť oktanové číslo a viesť ku korózii v palivovom systéme (nádrž, potrubie, vstrekovací systém), vylepšené možnosti skladovania - bioETBE zlepšuje skladovanie motorového benzínu, čo je obzvlášť dôležité pre dlhodobé skladovanie.

57. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58, 69, 78 a čl. IV

Zásadne nesúhlasíme, aby účinnosť ustanovení týkajúcich sa databázy, a povinnosti z toho vyplývajúce, nadobudli účinnosť 1.7.2022, a to z nasledovných dôvodov:

- Ciele, ktoré ustanovuje zákon č. 309/2009 Z. z. v § 14a, t. j. energetický obsah udržateľných pohonných látok a v § 14c, t. j. povinnosť znížiť emisie skleníkových plynov sa plnia ucelene, a to za celý kalendárny rok. Máme preto za logické, aby sa prostredníctvom databázy sledovalo obdobie od začiatku kalendárneho roka, a to aj napriek tomu,

že návrh zákona v novelizačnom bode 78 v § 18l odseky 6 a 7 upravuje prechodné obdobie týkajúce sa mesiacov januára až jún 2021.

- Na základe doterajšieho testovania databázy bohužiaľ musíme skonštatovať, že súčasná verzia databázy absolútne nie je technicky pripravená a použiteľná v praxi na takej úrovni, aby bolo možné už od 1. júla 2022 spustiť jej prevádzku v ostrom režime.

Žiadame upraviť prechodné ustanovenia tak, aby bol vytvorený dodatočný priestor na riadne otestovanie databázy a jej prepojenie s internými IT systémami spoločností, ktoré sú povinné vydávať potvrdenia o pôvode biopaliva a viesť hmotnostnú bilanciu. Rovnako je potrebné prostredníctvom prechodných ustanovení umožniť dostatočný časový priestor na vytvorenie jednotlivých užívateľských kont ako i časový priestor na vloženie zmluvy medzi dotknutou spoločnosťou a SHMU, ktorá musí byť podpísaná konateľmi jednotlivých spoločností, najmä ak konatelia dotknutých spoločností sú zo zahraničia.

Ďalšia skutočnosť, ktorá v návrhu zákona absolútne absenteje je, že návrh neobsahuje ustanovenia upravujúce mechanizmus postupu ak bude databáza nedostupná zo strany štátneho orgánu, t. j. nie je možné prijať, odoslať alebo vypracovať potvrdenie o udržateľnosti. Vzhľadom na uvedené žiadame do zákona doplniť mechanizmus ako má subjekt postupovať v tomto prípade. Doplnenie ustanovení týkajúcich sa mechanizmu postupu ak databáza bude nedostupná zo strany štátnej správy je pre podnikateľské subjekty kľúčové, keďže v prípade nedostupnosti tejto databázy nebude možné splniť povinnosti vyplývajúce zo zákona pri vydávaní potvrdení o udržateľnosti, čo znamená, že v týchto prípadoch budú môcť byť subjekty bez vlastného pričinenia pokutované zo strany príslušných štátnych orgánov.

Žiadame, aby databáza bola pripravená na takej technickej úrovni, aby bolo umožnené jej prepojenie s existujúcimi internými systémami, v ktorej povinné spoločnosti v súčasnosti vedú hmotnostnú bilanciu a vydávajú potvrdenia o pôvode biopalív. Táto možnosť je obzvlášť nevyhnutná v prípade spoločností, ktoré mesačne vydávajú viac ako 500 potvrdení o pôvode biopaliva. Na základe testovania súčasnej verzie databázy je zrejmé, že táto ani zďaleka neobsahuje tie funkcionality, ktoré obsahujú interné systémy dotknutých spoločností, a ktoré sú nevyhnutne potrebné na to, aby spoločnosť mohla viesť správne systém hmotnostnej bilancie a zabezpečiť tak výsledovateľnosť daného biopaliva. Funkcionalita, ktorou je vydávanie potvrdenia o pôvode biopaliva, je len posledným finálnym krokom, pričom tomuto kroku predchádza ešte rad ďalších úkonov/krokov, ktoré musia byť v systéme aplikované aby bolo možné, vo vzťahu k preukazovaniu trvalej udržateľnosti biopalív, splniť všetky požiadavky v zmysle zákona o obnoviteľných zdrojoch energie, vrátane podmienok pre úspešný audit. Zásadne preto nesúhlasíme, aby databáza bola iba jediným IT systémom, v ktorom bude treba pracovať a aby nebolo možné plnohodnotné prepojenie na interné systémy, ktoré by samozrejme pracovali v kompatibilnom režime tak, aby boli splnený účel databázy a všetky podmienky v zmysle zákona. Technicky by išlo o obdobné riešenie ako je tomu napríklad v prípade EMCS, kedy finančná správa vytvorila za týmto účelom informačný systém tzv. SPD Klient, avšak vzhľadom na rozsah úkonov a počty vydávaných potvrdení v systéme EMCS, musia mať dotknuté spoločnosti vytvorený vlastný informačný systém, ktorý je plne kompatibilný s požadovanými funkcionalitami EMCS. Máme za to, že táto možnosť musí byť umožnená najmä ak sa pracuje s údajmi, ktoré musia byť posielané smerom na zákazníka (mesačne sa pracuje s cca viac ako 10 tis. riadkami).

Aktuálna verzia databázy tiež neumožňuje sumarizácie a ani nerieši problematiku zásob udržateľných palív. Databáza s jej funkcionalitami vôbec nie je pripravená na prevádzku tak, aby plnohodnotne fungoval výstup, t. j. keď sa biopalivo zmieša s fosílnym palivom a táto pohonná látka ako hotový produkt sa odosiela jednotlivým zákazníkom, či už v režime pozastavenia dane (t.j. bez dane) alebo v daňovom voľnom obehu (t. j. ako zdanená). Databáza tiež neobsahuje funkciu importu na prerozdelenie potvrdení o udržateľnosti.

Do tohto času prebehli s podnikateľským prostredím len dve testovania databázy po ktorých žiaľ musíme skonštatovať, že na základe aktuálnej technickej pripravenosti databázy nie je vôbec možné viesť hmotnostnú bilanciu v rozsahu, ako s ňou dotknuté subjekty pracujú v súčasnosti vo svojich interných informačných systémoch. Vedenie hmotnostnej bilancie je základom a je absolútne kľúčové pre vydávanie potvrdení o udržateľnosti. Ak nie je vedenie hmotnostnej bilancie súčasťou databázy v praxi to bude znamenať nadmerné zvýšenie administratívnej záťaže pre dotknuté subjekty, keďže tie budú musieť viesť hmotnostnú bilanciu duplicítne (bude nutné ručne „preklápať“ údaje z hmotnostnej bilancie vedenej dotknutými subjektmi v internom systéme do databázy), keďže v súčasnosti databáza nepracuje s importmi súborov na takej úrovni aby to bolo užívateľsky použiteľné. Aktuálna verzia databázy, ktorú mali podnikateľské subjekty k dispozícii na testovanie, bohužiaľ tiež nie je prispôbená na bežné používanie ak subjekty vydávajú mesačne niekoľko stovák potvrdení o udržateľnosti.

V rámci testovania databázy boli subjektmi predložené viaceré technické pripomienky, ktorých vyriešenie je nevyhnutné, aby databáza pracovala v požadovanom rozsahu. Pre ilustráciu uvádzame niektoré z nich:

„Zoznam potvrdení

Pole: Druh suroviny – zoznam neobsahuje všetky suroviny – potrebné doplniť zoznam

Pole: Produkcia – zoznam neobsahuje všetky typy biozložiek napr. chyba etanol z kukurice

Zoznam transakcií

Pole Odberateľ:

Pri tvorbe zahraničného zákazníka nezobrazí už zadané údaje.

Existuje možnosť opravy zadaného zákazníka pre prípad opravy chyby v údajoch?

Dostupné biopalivá - Dať možnosť vyhľadávania cez číslo potvrdenia, prípadne dodávateľa. Podľa dostupných biopalív je to nedostatočné.

Číslovanie - V internom systéme je v súčasnosti zabezpečené v hmotnostnej bilancii a pri tvorbe potvrdení číslovanie týchto potvrdení. Vstup do systému SK-BIO bude až po internom spracovaní, kde bude pridelené číslo potvrdenia. Pri vstupe do systému SK-BIO sa prideli ďalšie číslo, ktoré ale v internom systéme ani na vytvorenom potvrdení nebude. Ako sa bude uvedené kontrolovať zo strany štátu? Dochádza k duplicite číslovania potvrdenia.

Nebude možnosť spojiť internú bilanciu v systéme spoločnosti so systémom SK-BIO.

V internom systéme je nastavené sumarizovanie dodávok do potvrdení ak sú rovnaké vstupné parametre. V systéme SK-BIO nie je taká možnosť.

V internom systéme je nastavené, že potvrdenie od dodávateľa sa automaticky uzavrie v prípade, ak je zostatkové množstvo menšie ako 50 kg. Akým spôsobom bude v systéme ukončená transakcia, t.z., že potvrdenie je už vyčerpané? Táto možnosť ukončenia potvrdenia tu nie je.

Zoznam iných palív

Východzia surovina a výrobný proces – chyba zoznam

Obchodný názov suroviny na výrobu pohonnej látky – chyba zoznam

UER projekty

Zjednotenie typu desatinnej čiarky : resp. usmernenie aký typ desatinnej čiarky treba použiť (formát čiarky/bodky).

Vstupné projekty sa neprenášajú do ročnej správy.

Import potvrdení

Vstupné potvrdenia mimo SK dodávateľov.

Na základe školenia všetky potvrdenia od dodávateľov musí spoločnosť navštevovať manuálne.

Počas testovania sa importovalo 10 súborov, z toho iba 2 súbory sa spracovali.

Nie je presne stanovená metodika vyplnenia údajov v stĺpcoch.

Nespracovali sa viac riadkové potvrdenia. Vyskytli sa rôzne chyby, napr. chyby počas importu pri každom vstupe.

Výstupné potvrdenia pre zákazníkov

Import potvrdení neexistuje, nie je možné otestovať jeho funkcionality.

Import sa bude uskutočňovať jednorazovo a ich počet sa bude pohybovať za 1 mesiac min. 500 potvrdení.

Jeho funkčnosť je nevyhnutná, v prípade jeho nedostupnosti sa enormne zvýši administratívna záťaž.

Reporty

Ročná správa

Pri vygenerovaní ročnej správy bol report v stave pripravuje sa – nie je možná kontrola funkčnosti a správnosti údajov.

Kvartálny report

Pri vygenerovaní kvartálneho reportu sa neprenesú žiadne údaje, vytvorí sa iba šablóna reportu.

Nebolo možné kvátočne otestovať jeho funkcionality, keďže vstupné údaje nebolo možné zadať.

Do týchto reportov navrhujeme zaradiť aj report podľa § 14a ods.14 zákona 309/2009.

Otvorené body z prvej fázy testovania

Ako to bude s importom existujúcich zásob?

Odpoveď tvorcu databázy: Bude určené prechodné obdobie, po začiatku spustenia systému, kde nebude potrebné mať celý reťazec. Importuje sa len to, čo reálne máte – bude to lepšie z hľadiska ročnej správy, nebudete to musieť nahadzovať dodatočne.

Skutočnosť: Existujúce zásoby na skladoch musia byť zavedené do databázy SK-BIO, vzhľadom na hmotnostnú bilanciu. Ak nebudú množstvá vstupné s konkrétnymi hodnotami, evidencia nebude totožná s evidenciou SK-BIO.

V internom systéme spoločnosti je nastavené interné číslovanie PoS pre zákazníkov, akým spôsobom sa toto číslovanie bude evidovať. Nie je v systéme žiadna dostupná kolónka ani v importe údajov;

Odpoveď tvorcu databázy: Pridá sa atribút internal ID.

Skutočnosť: V súčasnosti SK-BIO systém vytvára potvrdenia aj ich čísloje. Tieto priradené čísla nebudú zavedené v internom systéme, vzhľadom k tomu, že najprv sa musí spracovať hmotnostná bilancia v internom systéme

spoločnosti. Interný systém má nastavené číslovanie potvrdení. Atribút internal ID nebol doplnený. Viac druhov čísel potvrdení (potvrdenia vystavené v internom systéme a v SK-BIO) bude zmätočný, nakoľko zákazníkovi sa budú odosielať potvrdenia z interného systému spoločnosti.

Aktuálny formát potvrdení zostane v platnosti aj do budúcnosti?

Odpoveď tvorcu databázy: áno

Skutočnosť: Formát je odlišný od pôvodne schváleného potvrdenia. V internom systéme spoločnosti je naprogramovaný pôvodný formát, ktorý sa bude naďalej používať. Z pohľadu zákona to bude akceptovateľné?

Na PoS nie je vytlačený dátum resp. obdobie za aké bolo potvrdenie vytvorené a vytlačené;

Odpoveď tvorcu databázy: Doplníme.

Skutočnosť: Nie je možnosť doplniť dátum za aké obdobie je potvrdenie vystavené (od-do). Máme aj mesačné potvrdenia, kde sa množstvá sumarizujú do jedného potvrdenia.”

Databázu žiadame upraviť tak, aby riešila aj súčasný stav, ktorý platí, a to vo vzťahu k ETBE, t. j. keď sa na PoS neuvádza ETBE ako biopalivo ale sa uvádza etanol z ETBE (podľa zákona ETBE obsahuje 47% etanolu). V zmysle uvedeného sa aj vydávajú PoS na etanol a nie na ETBE.

Databáza neumožňuje zaevidovať také obchodné transakcie, pri ktorých prevádzkovateľ daňového skladu uvádza na trh v SR (vydáva do daňového voľného obehu) pohonné látky s obsahom udržateľných pohonných látok, ktorých vlastníkom je iná osoba, t. j. obchodníkom s udržateľnou pohonnou látkou je iná osoba ako osoba, ktorá túto pohonnú látku uvádza na trh SR. Táto situácia môže nastať, keď prevádzkovateľ daňového skladu skladuje a vydáva pohonné látky a udržateľné pohonné látky vo vlastníctve iných osôb (obchodníkov). Obchodná transakcia (nákup – predaj), ktorá sa má vykázat v databáze je u inej osoby ako u osoby, ktorá má povinnosť podať hlásenie Ministerstvu hospodárstva SR alebo ročnú správu.

Žiadame upraviť prechodné ustanovenia tak, aby bol vytvorený dostatočný priestor na riadne otestovanie databázy a jej prepojenie s internými IT systémami spoločností, ktoré sú povinné vydávať potvrdenia o pôvode biopaliva a viesť hmotnostnú bilanciú. Rovnako je potrebné prostredníctvom prechodných ustanovení umožniť dostatočný časový priestor na vytvorenie jednotlivých užívateľských kont ako i časový priestor na vloženie zmluvy medzi dotknutou spoločnosťou a SHMU, ktorá musí byť podpísaná konateľmi jednotlivých spoločností, čo si tiež vyžaduje určitý časový priestor, najmä ak konatelia dotknutých spoločností sú zo zahraničia.

Návrh zákona tiež neupravuje vzťah ako bude databáza fungovať vzhľadom k registratúre, keďže v zmysle registračného poriadku sú subjekty povinné uchovávať vydané potvrdenia o udržateľnosti, napr. z pohľadu účtovníctva (spravidla 10. rokov). Budú údaje vložené do databázy uchovávané? Ak áno koľko rokov? Bude umožnený prístup k archívu?

58. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

Podľa § 14a ods. 4 písm. c) je dotknutá osoba povinná po skončení kalendárneho štvrťroka prostredníctvom databázy vyhotoviť správu o plnení povinnosti primiešania udržateľných pohonných látok (ďalej len „správa“). Ak bude možné generovať štvrťročné správy priamo z databázy znamená to, že bude týmto splnené to, že správa bude generovaním „vyhotovená“. Bude toto „vyhotovenie“ štvrťročnej správy potvrdené napr. formou zaslania emailu?

Žiadame do správy o plnení povinnosti primiešania udržateľných pohonných látok doplniť aj druh paliva, ktorý je uvedený v bode 4 v § 2 ods. 4 (novelizačný bod 9), keďže toto palivo v správe, ktorá je súčasťou databázy, absentuje.

59. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

Zásadne nesúhlasíme, aby ustanovenia upravené v § 14a ods. 9 písm. b), t. j. limit 1,76% na biopalivá z používaných kuchynských olejov a rastlinných tukov alebo živočíšnych tukov zaradených do kategórií 1 a 2 nadobudli účinnosť 1. júla 2022 a žiadame postupné zavádzanie maximálnej % výšky limitu biopalív z používaných kuchynských olejov a rastlinných tukov alebo živočíšnych tukov zaradených do kategórií 1 a 2 podľa osobitného predpisu alebo z ich zmesí, tak aby bola dosiahnutá úroveň 1,76% najskôr 1. januára 2023, ideálne však od 1. januára 2030.

Súčasne žiadame, buď v texte novely zákona alebo, ak by to nebolo možné v texte zákona, tak v dôvodovej správe, spresniť, že sa do výšky limitu 1,76% energetický obsah týchto biopalív započítava jeden krát.

Za účelom eliminácie možných aplikačných problémov v praxi, zároveň žiadame, aby databáza obsahovala jednoznačný metodický postup výpočtu limitu uvedeného v § 14a ods. 9 písm. b).

Odôvodnenie:

Návrh na postupné zavádzanie limitu 1,76%e je v súlade s čl. 25 ods. 1 smernice EP a Rady (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ktorý ustanovuje cieľ pre začleňovanie energie z obnoviteľných zdrojov do odvetvia dopravy na rok 2030. Zároveň sa jedná o jedno z najpoužívanejších biopalív s možnosťou dvojnásobného započítavania, ktoré umožňuje plniť stále ambicióznejšie ciele v najbližších rokoch. Súčasne, keďže ide o limit, ktorý vychádza z ročných množstiev, nebude v praxi vykonateľná jeho aplikácia z dôvodu, že účinnosť ustanovenia sa navrhuje od 1. júla 2022.

60. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

V §14 a odsek 9, písm. b) slovo: „používaných“ navrhujeme nahradiť nasledovným slovom: „použitých“.

Odôvodnenie:

Ide o legislatívno-technickú pripomienku. Navrhujeme zosúladiť terminológiu s prílohou IX časť B Smernice 2018/2001.

61. Pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

V § 14a ods. 10 Navrhujeme vypustiť celé písmeno c).

Odôvodnenie:

Kvapalné a plynné palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu nie je z technologických dôvodov možné použiť ako medziprodukty na výrobu CNG, resp. LNG. Z tohto dôvodu nie je dané písmeno v praxi uplatniteľné a navrhujeme jeho vypustenie.

62. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

Žiadame, aby ustanovenie upravené v § 14a ods. 9 písm. c), t.j. limit 6%e na biopalivá vyrobené z potravinárskych a krmovinárskych plodín nadobudlo účinnosť najsôr 1. januára 2023, ideálne však od 1. januára 2030. Súčasne žiadame tento limit zvýšiť na 7%e, a to v súlade so smernicou EP a Rady (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov.

Za účelom eliminácie možných aplikačných problémov v praxi, zároveň žiadame, aby databáza obsahovala jednotný metodický postup výpočtu limitu uvedeného v § 14a ods. 9 písm. b).

Odôvodnenie:

Návrh na posunutie účinnosti na 1. januára 2030 je v súlade s čl. 25 ods. 1 smernice EP a Rady (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ktorý ustanovuje cieľ pre začleňovanie energie z obnoviteľných zdrojov do odvetvia dopravy na rok 2030.

Súčasne, keďže ide o limit, ktorý vychádza z ročných množstiev, nebude v praxi vykonateľná jeho aplikácia z dôvodu, že účinnosť ustanovenia sa navrhuje od 1. júla 2022.

63. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

Vítame a plne podporujeme možnosť, aby sa na účely plnenia referenčnej hodnoty podľa § 14a ods. 1 písm. a) mohol započítavať aj energetický obsah RFNBO aj vtedy, ak boli použité ako medziprodukty na výrobu motorovej nafty alebo motorového benzínu. Za účelom jednoznačného a rovnakého postupu pri uplatňovaní tejto možnosti v praxi žiadame do zákona alebo prostredníctvom vydania metodického pokynu ustanoviť spôsob/metodiku započítavania tohto biopaliva do plnenia referenčnej hodnoty podľa § 14a ods. 1 písm. a).

64. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

Z dôvodu zníženia administratívnej záťaže pre dotknuté subjekty, žiadame vypustiť odseky 13 a 14 z § 14a z dôvodu, že predmetné údaje bude mať MH SR k dispozícii na základe údajov, ktoré dotknuté subjekty budú povinné vkladať do databázy.

65. Pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

V §14b odsek 1 navrhujeme vypustiť slová: „kritéria udržateľnosti“.

Odôvodnenie:

Ide o legislatívno-technickú pripomienku nakoľko sa jedná o opakujúce sa slová.

66. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

Na konci navrhujeme odstrániť bodku a doplniť slová: „alebo v Delegovanom akte s cieľom doplniť túto smernicu stanovením vhodných minimálnych prahových hodnôt pre úspory emisií skleníkových plynov z recyklovaných uhlíkových palív prostredníctvom posúdenia životného cyklu“.

Odôvodnenie:

Žiadame doplniť aj odkaz na definíciu KTU pre RCF, toto v súčasnom návrhu chýba. Určené to bude v Delegovanom akte s cieľom doplniť Smernicu 2018/2001 stanovením vhodných minimálnych prahových hodnôt pre úspory emisií skleníkových plynov z recyklovaných uhlíkových palív prostredníctvom posúdenia životného cyklu.

67. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

V § 14b ods. 8 navrhujeme upraviť nasledovne:

„(8) Potvrdenie o udržateľnosti možno vydať aj pre pohonnú látku, vrátane vodíka, ktorá je vyrobená z biomasy a z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu.“.

Odôvodnenie:

Ide o spresnenie ustanovenia, keďže medzi RFNBO by mali patriť okrem obnoviteľného „zeleného“ vodíka aj tzv. e-fuels.

68. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

Vzhľadom na to, že v navrhovanom texte sme neidentifikovali znenie, ktoré by upravovalo lehotu na predloženie ročnej správy o úrovni tvorby emisií skleníkových plynov počas životného cyklu na jednotku energie z pohonnej látky a dodávanej energie na schválenie SHMU navrhujeme z dôvodu zabezpečenia legislatívnej istoty pre dotknuté subjekty a jednotného výkladu pri uplatňovaní tejto povinnosti v praxi, uvedenú skutočnosť doplniť do zákona. Zároveň žiadame do textu novely zákona doplniť, že ročná správa bude vystavená/generovaná prostredníctvom databázy.

69. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

V §14c odsek 1, §14c odsek 2, písm. a) a c) slová: „dodávanej energie“ navrhujeme nahradiť slovami: „dodávanej elektrickej energie“.

Odôvodnenie:

Jedná sa o zosúladenie názvoslovia, nakoľko fyzická osoba alebo právnická osoba má povinnosť podávať správu v prípade dodávania elektriny používanej na pohon v cestných vozidlách vrátane trolejbusov.

70. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

V §14c odsek 4 za slová: „Slovenskej republiky“ navrhujeme doplniť slová: „alebo dodáva elektrinu používanú na pohon v cestných vozidlách vrátane trolejbusov“.

Odôvodnenie:

Jedná sa o zosúladenie povinnosti, nakoľko podľa § 14c ods. 1 má fyzická osoba alebo právnická osoba povinnosť podávať správu aj v prípade dodávania elektrickej energie používanej na pohon v cestných vozidlách vrátane trolejbusov

71. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

Znenie § 14c ods. 6 navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Právnická osoba alebo fyzická osoba môže povinnosť podľa odseku 4 splniť aj uvedením udržateľných pohonných látok, ktoré majú využitie v leteckej doprave, na trh v Slovenskej republike, ak spĺňajú kritériá trvalej udržateľnosti.“.

Odôvodnenie:

Nakoľko v prípade pohonných látok používaných v cestnej doprave je táto povinnosť limitovaná na pre uvádzanie pohonných látok na trh pre použitie v cestnej doprave, navrhujeme aplikovať danú podmienku aj pre udržateľné pohonné látky s využitím v leteckej doprave.

Týmto sa zároveň zamedzuje riziku viacnásobného započítania udržateľnej pohonnej látky vo viacerých krajinách.

72. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 58

Do § 14c navrhujeme doplniť nový odsek v nasledovnom znení: „Právnická osoba alebo fyzická osoba môže splnomocniť inú tretiu osobu, ktorá spĺňa odbornú spôsobilosť podľa osobitného predpisu (17ga), aby táto osoba zaslala Slovenskému hydrometeorologickému ústavu správu o úrovni tvorby emisií skleníkových plynov podľa ods. 1 na overenie.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 17ga znie: § 5 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Odôvodnenie:

Z hľadiska očakávaného výrazného nárastu počtov subjektov, ktorým vznikne povinnosť podľa § 14 ods. 1 a 4 bude podľa nášho názoru vhodné zaviesť aj možnosť splnomocnenia tretej osoby pre účely podávania správy o úrovni tvorby emisií skleníkových plynov. Navrhované ustanovenie uľahčí dosahovanie emisných cieľov v doprave. Pre za-medzenie špekulatívneho obchodovania s emisnými úsporami a zaručenie odbornosti celého procesu navrhujeme, aby splnomocnená osoba bola držiteľom osvedčenia na podnikania v zmysle § 5 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike.

73. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 62

V § 14ea žiadame vypustiť písmeno k).

Odôvodnenie:

Zásadne nesúhlasíme s návrhom na spoplatnenie použitia databázy pre subjekty, ktoré uvádzajú na trh motorové naftu a motorový benzín a sú povinné vydávať potvrdenia o udržateľnosti.

Vítame a podporujeme vytvorenie databázy, a to za účelom zjednodušenia administratívnych povinností najmä voči SHMU a MH SR avšak jej spoplatnenie je v priamom rozpore s Programovým vyhlásením vlády SR, ktoré má za cieľ okrem iného pre podnikateľov znížiť administratívne náklady v súvislosti s úkonmi voči štátu. Súčasne sme toho názoru, že ak zákon určuje povinnosť používať predmetnú databázu, je absolútne neštandardné, aby táto povinnosť, ktorá je vynútená štátom, a ktorej porušenie bude viesť zo strany štátu priamo, či nepriamo k sankcionovaniu subjektov bola pre podnikateľské subjekty spoplatnená. Cieľom EÚ je zavádzať väčší podiel biopalív v doprave. Subjekty, ktoré uvádzajú biopalivá a biokvapaliny na trh sú už v súčasnosti enormne zaťažované nákladmi na ich nákup a poplatkami súvisiacimi s plnením cieľov v oblasti životného prostredia, preto je principiálne nevhodným riešením zaťažovať ich ďalšími výdavkami. V tejto súvislosti si dovoľujeme dať do pozornosti aj praktiku napríklad s používaným IS na kontrolu preprav v daňovom voľnom obeh – tzv. Excise Movement Control System (EMCS), ktorý bol vyvinutý štátom a musí byť v zmysle zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja povinne používanými podnikateľskými subjektmi pri preprave minerálneho oleja v režime pozastavenia dane, pričom používanie predmetného informačného systému je bezplatné.

Vzhľadom na vyššie uvedené ako i z dôvodu, že je predpoklad, že cieľom vytvorenia databázy je uľahčiť prácu aj na strane štátnych orgánov a odbúra ich administratívnu záťaž, žiadame aby financovanie databázy nebolo financované dotknutými podnikateľskými subjektmi registrovanými v databáze ale aby bolo financované prostredníctvom štátneho rozpočtu, keďže ide o zákonom danú povinnosť.

74. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 64

Žiadame v odseku 1 v § 14g jednoznačne zadefinovať transakcie pohonných látok s obsahom udržateľnej pohonnej látky, ktoré majú byť evidované v databáze.

Odôvodnenie:

Z navrhovaného znenia nie je jednoznačné a zjavné, ktoré transakcie sa majú na mysli napríklad ak je pohonná látka s obsahom udržateľnej pohonnej látky „obchodovaná na území SR“ a v prípade ak je táto pohonná látka „uvedená na trh v SR“. O ktoré konkrétne transakcie ide v týchto prípadoch?

75. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 64

V zmysle § 14g ods. 2 má údaje do databázy vložiť PO alebo FO, a to od okamihu výroby alebo dovozu udržateľnej pohonnej látky. Máme za to, že pojem „od okamihu výroby alebo dovozu“ je nereálne splniť, keďže potvrdenia o pôvode sú dodávateľom udržateľnej pohonnej látky zasielané oveľa neskôr od dátumu kedy bola udržateľná pohonná látka fyzicky prijatá odberateľom na sklad. Máme za to, že uvedené je aj v rozpore so znením v § 14a ods. 4 písm. a) kde sa uvádza, že vydať potvrdenie o udržateľnosti je PO alebo FO povinná vydať prostredníctvom databázy do 25 dní po skončení kalendárneho štvrtroka.

76. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 64

V § 14g žiadame vypustiť odsek 4.

Odôvodnenie:

Zásadne nesúhlasíme s návrhom na spoplatnenie použitia databázy pre subjekty, ktoré uvádzajú na trh motorovú naftu a motorový benzín a sú povinné vydávať potvrdenia o udržateľnosti.

Vítame a podporujeme vytvorenie databázy, a to za účelom zjednodušenia administratívnych povinností najmä voči SHMU a MH SR avšak je spoplatnenie je v priamom rozpore s Programovým vyhlásením vlády SR, ktoré má za cieľ okrem iného pre podnikateľov znížovať administratívne náklady v súvislosti s úkonmi voči štátu. Súčasne sme toho názoru, že ak zákon určuje povinnosť používať predmetnú databázu, je absolútne neštandardné, aby táto povinnosť, ktorá je vynútená štátom, a ktorej porušenie bude viesť zo strany štátu priamo, či nepriamo k sankcionovaniu subjektov bola pre podnikateľské subjekty spoplatnená. Cieľom EÚ je zavádzať väčší podiel biopalív v doprave. Subjekty, ktoré uvádzajú biopalivá a biokvapaliny na trh sú už v súčasnosti enormne zaťažované nákladmi na ich nákup a poplatkami súvisiacimi s plnením cieľov v oblasti životného prostredia, preto je principiálne nevhodným riešením zaťažovať ich ďalšími výdavkami. V tejto súvislosti si dovoľujeme dať do pozornosti aj praktiku napríklad s používaným IS na kontrolu prepráv v daňovom voľnom obeh – tzv. Excise Movement Control System (EMCS), ktorý bol vyvinutý štátom a musí byť v zmysle zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja povinne používanými podnikateľskými subjektmi pri preprave minerálneho oleja v režime pozastavenia dane, pričom používanie predmetného informačného systému je bezplatné.

Vzhľadom na vyššie uvedené ako i z dôvodu, že je predpoklad, že cieľom vytvorenia databázy je uľahčiť prácu aj na strane štátnych orgánov a odbúra ich administratívnu záťaž, žiadame aby financovanie databázy nebolo financované dotknutými podnikateľskými subjektmi registrovanými v databáze ale aby bolo financované prostredníctvom štátneho rozpočtu, keďže ide o zákonom danú povinnosť.

77. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 69

V § 16 ods. 1 žiadame písmeno p) upraviť tak, aby sa pokuta neuplatňovala v prípade vykonávania opráv potvrdení o udržateľnosti.

Odôvodnenie:

Zásadne nesúhlasíme, aby sa pokuta uplatňovala voči subjektom, ktoré budú vykonávať opravy v databáze z dôvodu, že došlo napríklad k oprave pôvodných potvrdení o udržateľnosti. Ide o úkony, ktoré sa v súčasnosti pomerne bežne dejú v praxi. Dodávateľ biopaliva vykoná opravu potvrdenia o udržateľnosti a takto opravené potvrdenie o udržateľnosti opätovne zašle odberateľovi biopaliva, pričom odberateľ biopaliva už do databázy vložil pôvodné potvrdenie o udržateľnosti čo má za následok, že bude môcť byť zo strany štátnych orgánov pokutovaný, keďže do databázy vložil nepravdivé údaje.

78. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 75

Plne súhlasíme a podporujeme revíziu doterajších hodnôt. Na základe analýzy, dosahujú predmetné pokuty v ostatných krajinách stredoeurópskeho regiónu vyššiu úroveň. Napr. v Českej republike nie je problém plniť úspory na úrovni 6% pri použití HVO a UER do výšky 1% (§ 20b ods. 1 zákona č. 201/2012 Sb. o ochrane ovzduší).

79. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 78

Za odsek 7 navrhujeme doplniť nový odsek 8 s nasledovným znením: „(8) Pri výpočte plnenia povinnosti referenčných hodnôt pri uvádzaní pohonných látok na trh podľa § 14a ods. 1 písm. a) sa úroveň spotreby biopalív, biokvapalín alebo palív z biomasy vyrobených z potravinárskych alebo krmovinárskych plodín, pri ktorých hrozí vysoké riziko nepriamej zmeny využívania pôdy a pri ktorých bolo pozorované významné rozšírenie oblasti výroby na pôdu s vysokými zásobami uhlíka, pokiaľ tieto palivá nie sú certifikované ako biopalivá, biokvapaliny alebo palivá z biomasy s nízkym rizikom nepriamej zmeny využívania pôdy sa znižuje na 0 %.“

Odôvodnenie:

V nadväznosti na povinnosť Slovenskej republiky transponovať ustanovenia Smernice 2018/2001 požadujeme implementáciu Článku 26, ods. 2 Smernice 2018/2001 v navrhovanom znení.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa dnes biopalivá vyrobené z palmového oleja v SR nepoužívajú a ich úroveň sa má znížiť na nulu, je potrebné priamo túto úroveň v zákone nastaviť.

80. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 78

V čl. I § 18l sa dopĺňa odsekom 8, ktorý znie:

„(8) Výrobcovi elektriny v zariadení na kombinovanú výrobu, ktorému vzniklo do 30. apríla 2011 právo na podporu podľa § 3 ods. 1 písm. c), sa táto podpora vzťahuje aj na elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie vyrobenú nad rámec vysoko účinnej kombinovanej výroby v zariadení na kombinovanú výrobu s celkovým inštalovaným výkonom nad 10 MW, najviac však na množstvo takto vyrobenej elektriny zodpovedajúce časovému fondu využitia celkového inštalovaného výkonu 4 000 hodín za rok, pričom podiel obnoviteľných zdrojov energie v palive je vyšší ako 30% a podiel dodávky tepla pre verejnosť je najmenej 40% z využiteľného tepla. Právo na podporu podľa prvej vety si výrobca elektriny môže uplatniť od 1. januára 2023 do 31. decembra 2025.“

Odôvodnenie

V zmysle čl. 29 ods. 11 (tretí pododsek) Smernice 2018/2001, na účely finančnej podpory zariadení využívajúcich biomasu postačí, ak sa kritériá udržateľnosti a najmä požiadavka na výrobu elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou uplatní voči zariadeniam, ktorým bude poskytnutá podpora po 25.12.2021. To znamená, že smernica požaduje plnenie týchto požiadaviek až pre nové alebo rekonštruované zariadenia. Národné požiadavky zakladajúce prísnejšiu právnu úpravu z pohľadu výrobcov elektriny kombinovanou výrobou môže preto predstavovať tzv. goldplating. Preto navrhujeme do prechodných ustanovení novely zákona č. 309/2009 Z. z. doplniť ustanovenie, ktorým sa umožní uplatňovanie podpory aj pre zariadenia využívajúce biomasu v rozsahu elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov aj nad rámec vysoko účinnej kombinovanej výroby.

81. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 80

V §19b odsek 1, písm. a) navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „a) kritériá udržateľnosti a úspory emisií skleníkových plynov pre biopalivá, biokvapaliny, palivá z biomasy, palivá vyrobené z recyklovaného uhlíka a kvapalnú alebo plynú palivá vyrobené z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu a limitné hodnoty pre emisie skleníkových plynov z pestovania poľnohospodárskych surovín pri zachovaní kritérií trvalej udržateľnosti“.

Odôvodnenie:

Palivá vyrobené z recyklovaného uhlíka a kvapalnú alebo plynú palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu nemajú v súčasnej právnej úprave definované kritériá udržateľnosti. Z tohto dôvodu navrhujeme, aby MŽP všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovilo kritériá udržateľnosti aj predmetných palív.

82. Zásadná pripomienka k čl. II. -vloženie nového novelizačného bodu

V čl. II v § 2 písmeno q) znie:

„q) vymedzeným územím geograficky ohraničené územie intravilánu obce, na ktorom držiteľ povolenia na rozvod tepla vykonáva rozvod tepla prostredníctvom zariadení na rozvod tepla a bezprostredne nadväzujúce územie, v ktorom je technicky možné a nákladovo efektívne vybudovať rozvod tepla.“

Odôvodnenie:

Súčasná nejednoznačná definícia pojmu vymedzené územie, kedy na jednej strane judikatúra považuje za vymedzené územie hranice obce a na druhej strane regulačný úrad vykladal vymedzené územie ako územie obmedzené na existujúce odberné miesta vnáša do praxe množstvo problémov. Definovanie vymedzeného územia parcelným číslom nespĺňa požiadavku právnej istoty, pretože parcelné čísla sa neustále menia rozdeľovaním a zlučovaním parciel a taktiež umožňuje špekulácie (napr. úmyselným rozdelením parciel). Znenie navrhnuté v návrhu novely taktiež spôsobí potrebu neustáleho aktualizovania prílohy č. 2 povolenia na podnikanie.

83. Zásadná pripomienka k čl. II. -vloženie nového novelizačného bodu

V čl. II v § 2 písmená ad) a ae) znejú:

„ad) primárnym rozvodom tepla časť zariadenia na rozvod tepla, ktorá slúži na prepravu tepla zo zariadenia na výrobu tepla alebo z odovzdávacej stanice tepla, ktorá nie je umiestnená v objekte spotreby tepla do odovzdávacej stanice tepla,

ae) sekundárnym rozvodom tepla časť zariadenia na rozvod tepla, ktorá slúži na prepravu tepla z odovzdávacej stanice tepla, ktorá nie je umiestnená v objekte spotreby tepla do zariadenia na spotrebu tepla.“

Odôvodnenie:

Definície pojmov primárny rozvod a sekundárny rozvod nekorešpondujú so súčasnou praxou, pri ktorej sa v dnešnej dobe inštalujú kompaktné odovzdávacie stanice tepla (tzv. KOST-ky) priamo v objektoch spotreby tepla, pričom je logické, že za takýmto KOST-kami nasleduje už zariadenie na spotrebu tepla (vnútorné rozvody objektu spotreby tepla). Samotná KOST-ka preto nemôže deliť rozvody tepla na primárne a sekundárne. Z definícií primárneho rozvodu a sekundárneho rozvodu by preto mali byť zrejmé, že hranicou medzi primárnym a sekundárnym rozvodom by mali byť len také odovzdávacie stanice tepla, ktoré nie sú umiestnené v objektoch spotreby tepla.

84. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 16

V čl. II v § 5 ods. 3 písm. f) znie:

„f) návrh na vymedzené územie s vyznačením sústavy tepelných zariadení.“

Odôvodnenie:

Pripomienka nadväzuje na pripomienku č. 10 (§ 2 písm. q) zákona).

85. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 31 a 32

V čl. II v § 12 ods. 5 sa vypúšťajú slová „a preukázateľne sa na základe energetického auditu podľa osobitného predpisu^{12e)}“ a vypúšťajú sa písmená a) až d).

Odôvodnenie

Navrhujeme, aby dôvodom pre nevydanie osvedčenia ministerstva alebo obce bol samotný fakt, že výstavbou sústavy tepelných zariadení dôjde k zníženiu odberu tepla z účinného centralizovaného zásobovania teplom. Opierame sa o čl. 24 ods. 2 Smernice 2018/2001, v zmysle ktorého je dovolené len odpojenie sa od centralizovaného zásobovania, ktoré nie je účinným centralizovaným zásobovaním.

86. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 34

V čl. II v § 12 odsek 10 znie:

„(10) Pri výstavbe sústavy tepelných zariadení je v konaní podľa osobitného predpisu¹³⁾ účastníkom konania držiteľ povolenia na rozvod tepla v dotknutých sústavách tepelných zariadení.“

Odôvodnenie:

Účastníctvo v konaniach podľa stavebného zákona sa navrhuje formulovať rovnako ako účastníctvo v konaní o vydaní osvedčenia ministerstva alebo obce (§ 12 ods. 6). To znamená, že relevantným by malo byť hľadisko, či je alebo nie je ten-ktorý držiteľ povolenia na rozvod tepla dotknutou sústavou tepelných zariadení. „Dotknutosť“ by sa mala posudzovať v súlade s ustálenou praxou v správnych konaniach, tzn. na základe toho, či držiteľ povolenia na rozvod tepla môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý.

87. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 52

V čl. II v § 18a ods. 2 sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie: „Ministerstvo plán prechodu schváli ak obsahuje všetky náležitosti uvedené v prílohe č. 2.“

Odôvodnenie:

Navrhuje sa precizovať ustanovenie § 18a ods. 2 tak, aby bolo zrejmé, že ministerstvo plán prechodu schváli, ak obsahuje náležitosti uvedené v prílohe č. 2.

88. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 55

V čl. II v § 20 ods. 2 písmeno c) znie:

„c) objekt spotreby tepla nie je pripojený k účinnému centralizovanému zásobovaniu teplom, odberateľ si na obdobie po skončení odberu tepla zabezpečí celú dodávku tepla, vyrobeného z obnoviteľných zdrojov energie a odberateľ uhradí dodávateľovi ekonomicky oprávnené náklady vyvolané odpojením odberateľa od sústavy tepelných zariadení dodávateľa.“

Odôvodnenie:

Smernica 2018/2001 v čl. 24 ods. 2 jednoznačne konštatuje, že odpojenie sa od systémov centralizovaného zásobovania teplom prichádza do úvahy len v prípade, ak nejde o účinné centralizované zásobovanie a súčasne, ak si odberateľ vybuduje zariadenie na výrobu tepla z obnoviteľných zdrojov energie. Smernica nepripúšťa možnosť, aby si

odberateľ vybudoval aj zariadenie, ktoré len čiastočne využíva obnoviteľné zdroje, čo je vlastne stav, ktorý konštruuje návrh novely.

89. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 59

V čl. II v § 21 odsek 1 sa dopĺňa písmenom c), ktoré znie:

„c) sa dodávkou tepla od držiteľa povolenia na výrobu tepla do sústavy tepelných zariadení držiteľa povolenia na rozvod tepla nezhorší energetická účinnosť jej prevádzky a neobmedzí súčasná dodávka tepla z obnoviteľných zdrojov energie, z odpadového tepla alebo zo zariadení na výrobu tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou elektriny a tepla.“.

Odôvodnenie:

Smernica 2018/2001 v čl. 24 ods. 5 umožňuje odôvodnene odmietnuť pripojiť dodávateľov, ktorí sú tretími stranami, a nakupovať od nich teplo, ak systému chýba potrebná kapacita z dôvodu ostatných dodávok odpadového tepla, tepla z obnoviteľných zdrojov alebo tepla vyrobeného prostredníctvom vysokoúčinnnej kombinovanej výroby. Navrhovanou úpravou môže dochádzať k „vytláčaniu“ zdrojov, ktorých výroba je podľa ustanovení smernice ekologická. Zákonodarcou navrhovaným ustanovením môže dôjsť k zásahu do existujúcich vzťahov a k riziku uplatnenia zmluvných pokút alebo náhrady škody. Preto je potrebné zadefinovať možnosť odôvodnene odmietnuť pripojenie dodávateľov ak to neumožňuje súčasná kapacita sústavy.

90. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 59

V čl. II v § 21 odsek 3 znie:

„(3) Povinnosť podľa odseku 1 a 2 sa nevzťahuje na držiteľa povolenia na rozvod tepla, ktorý je

- a) držiteľom povolenia na výrobu tepla a na vymedzenom území vyrába teplo z obnoviteľných zdrojov energie, odpadového tepla alebo vysoko účinnou kombinovanou výrobou elektriny a tepla,
- b) dodávateľom tepla z účinného centralizovaného zásobovania teplom,
- c) držiteľom povolenia na rozvod tepla v centralizovanom zásobovaní teplom s celkovým menovitým tepelným príkonom nižším ako 20 MW v rámci vymedzeného územia.“.

Odôvodnenie:

Smernica 2018/2001 v čl. 24 ods. 6 navrhuje upustiť od uplatňovania povinného odberu pre účinné centralizované zásobovania a centralizované zásobovanie s menším menovitým výkonom, u ktorých je predpoklad, že nemajú potrebnú kapacitu. Navrhujeme využiť uvedené výnimku.

91. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 59

V čl. II v § 21 ods. 4 a 5 sa vypúšťajú slová „s ročnou spotrebou tepla vyššou ako 30 MWh“.

Odôvodnenie:

V prípade ak sa na vymedzenom území nachádza dodávateľ tepla z účinného centralizovaného systému zásobovania teplom alebo účinného centralizovaného zásobovania teplom z obnoviteľných zdrojov energie, je výhodné aj menšie objekty spotreby tepla, vrátane rodinných domov napájať na takéto centralizované zásobovanie (potvrdené praxou). Na systémy centralizovaného zásobovania sú kladené náročné požiadavky na zvyšovanie energetickej efektívnosti, podielu obnoviteľných zdrojov a odpadového tepla v palivovom mixe. Objekty spotreby tepla – bez ohľadu na ich ročnú spotrebu – znížia svoju uhlíkovú stopu bez nutnosti budovania nových záložných zdrojov výroby tepla na báze fosílnych palív, bez ktorých sa individuálne vykurovania na báze obnoviteľných zdrojov nezaobíde.

92. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 81

V čl. II v § 38ae ods. 4 sa vypúšťa druhá veta.

Odôvodnenie

Pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností sa navrhuje vypustiť druhú vetu v prechodnom ustanovení § 38ae ods. 4, a to z dôvodu, že v prvej vete tohto ustanovenia sa konštatuje, že zmluvy o dodávke a odbere tepla uzavreté pred účinnosťou novely zostávajú v platnosti. Akékoľvek zmeny v katalógu podstatných náležitostí zmluvy o dodávke a odbere tepla môžu pôsobiť len do budúcnosti, čo znamená, že skôr uzatvorené zmluvy by sa mali spravovať výhradne len doterajšou právnou úpravou.

93. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 81

V čl. II v § 38ae ods. 6 sa pripája druhá veta, ktorá znie: „Ak má držiteľ povolenia so schváleným plánom prechodu najneskôr do 31. decembra 2025 vydané právoplatné stavebné povolenie na realizáciu výstavby, modernizácie alebo rekonštrukcie zariadení na výrobu tepla alebo zariadení rozvod tepla súvisiacich s prechodom na účinné centralizované zásobovanie teplom, považuje sa za držiteľa povolenia na rozvod tepla v účinnom centralizovanom zásobovaní teplom až do uplynutia lehoty dvoch rokov od dátumu právoplatnosti stavebného povolenia.“.

Odôvodnenie

Prechod na účinné CZT si vyžaduje okrem iného aj rozhodnutia stavebných úradov, ktoré štandardne nedodržiavajú zákonné lehoty a preto je potrebné doplniť ustanovenie, ktoré by dávalo dodávateľovi tepla právnu istotu ohľadom vynaloženej investície.

94. Zásadná pripomienka k čl. III. – vloženie nového novelizačného bodu

V čl. III v § 11 sa dopĺňa nový odsek 5) v znení:

„(5) Cenovej regulácii v tepelnej energetike nepodlieha dodávka tepla odberateľovi, ktorý nespĺňa podmienky povinného odberu podľa osobitného predpisu) pripojenému do sústavy centralizovaného zásobovania teplom po 31.12.2022.“

Dopĺňa sa odkaz na ust. §21 Zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike

Odôvodnenie:

S ohľadom na tendencie zákonodarcu decentralizovať výrobu tepla a s ohľadom na nerovné postavenie regulovaných subjektov voči neregulovaným výrobcam tepla a decentralizovaným zdrojom požadujeme, aby cenovej regulácii nepodliehali nové objekty spotreby tepla, ktoré nemajú povinnosť sa pripojiť k centralizovanému zásobovaniu tepla podľa § 21. Cena by takýmto odberateľom bola určená na základe dohody s dodávateľom, pričom dodávateľ je v takomto prípade povinný preukázať, že pripojenie tohto dobrovoľného odberateľa nebude mať negatívny dopad na cenu určenú ostatným odberateľom pripojeným do sústavy. S ohľadom na tendencie zákonodarcu decentralizovať výrobu tepla a s ohľadom na nerovné postavenie regulovaných subjektov voči neregulovaným výrobcam tepla a decentralizovaným zdrojom.

95. Zásadná pripomienka k čl. III. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme doplniť čl. III novým bodom č. 4., ktorý znie nasledovne:

V § 15 ods. 3 sa na konci pripája táto veta: „Účastníkom konania o rozhodovaní o schválení prevádzkového poriadku, ktorým sa upravujú podmienky prevádzkovateľa registra obnoviteľných plynov x) je aj ten, koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu x) znie: § 11b zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Odôvodnenie:

Návrh zákona určuje len základné úpravy registra obnoviteľných plynov, pričom ostatné podmienky budú upravené v prevádzkovom poriadku registra. Pri tomto prístupe hrozí významné zvýšenie neistoty a rizika, že zmeny prevádzkového poriadku budú znamenať obmedzenie podnikateľského prostredia v odvetví obnoviteľných plynov.

Máme za to, že v prípade zmien prevádzkového poriadku prevádzkovateľa registra by mali byť účastníci konania aj výrobcovia obnoviteľného plynu, ktorých práva sú v prípade schválenia zmien v prevádzkovom poriadku priamo dotknuté.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/750>